

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD
Nr. 27-28
Liepos-July 12, 1956
Cleveland, Ohio

Prieš teisėjus ir 100 korespondentų pasakyta tiesa

Šveicarijos federalinis teismas, dešimt dienų nagrinėjęs keturių rumunų bylą, birželio 21 d. paskelbė savo sprendimą. Įsi- brovėlių į rumunų pasiuntinybę vadas Oliviu Beldeanu nuteistas 4 metais sunkių darbų kalėjimo, jo bendras Stan Godrescu, nuo kurio šūvių mirė pasiuntinybės šoferis Setu, gavo tris metus ir 6 mėnesius sunkių darbų kalėjimo. Trečias bendrininkas Joan Chirila nuteistas 2 su- puse metų sunk. darbų kalėjimo, o ketvirtas suokabininkas gavo 1 metus ir 4 mėnesius sunk. darbų kalėjimo. Šis pastarasis savo kaltę jau bus atsisėdęs, nes vi- siems kaltinamiesiems užskaitytas laikas išsėdėtas kalėjime iki teismo sprendimo.

Valstybės gynėjas buvo siūles aukštesnes bausmes. Jis reika- lavo nuteisti rumunų vadą 6 me- tais, o kitus — nuo 4 iki 1½ me- tų sunk. darbų kalėjimo. Teis- mas laikėsi kitokios nuomonės, nekaip valstybės gynėjas dėl pa- siuntinybės šoferio Setu. Tuo tarpu kai valstybės gynėjas atstovavo nuomonei, kad nužu- dymas buvęs tyčios darbas, teis- mas pripažino, kad nužudymo nebūta, o būta tik sužeidimo. Ši- tuo samprotavimu vadovauda- miesi, teisėjai galėjo paskirti švelnesnes bausmes, nekaip rei- kalavo valstybės gynėjas.

Ir vis dėlto paties sprendimo negalima laikyti ypatingai švel- niu. Jeigu teismas nuėmė nuo kaltinamųjų apgalvotos žmogū- dystės kaltinimą, tai, antra ver- tus, pasiliko svarbiausias kalti- nimas, būtent, uždraustas žinių rinkimas ir teikimas, kitaip sa- kant, šnipinėjimas. Patys kalti- namieji nuo pat užpuolimo pra- džios teigė, kad jie norėję įsi- brauti į rumunų pasiuntinybę ir pačiūpti įrodymus, jog ten esa- ma špiūnų centro. Bylos eigoje paaiškėjo, kad Beldeanu pradžio- je turėjęs planą pagauti rumunų diplomatinį kurjerį ir iš jo atim- ti valyzą su slapto pasū. Vėliau kilo sumanymas įsibrauti į pa- siuntinybės rūmus Berne. Pagal planą, visa akcija turėjo būti įvykdyta tyliai ir žaibo greitu- mu. Jie automobiliu atvažiavo iš Vokietijos ir turėjo tuojau pat grįžti, kai tik į jų rankas būtų patekę tam tikri dokumentai. Automobilis laukė gretimoje gat- vėje.

Bet planą suardė netikėtas pa- siuntinybės šoferio pasipriešini- mas. Tuo tarpu kai šoferio žmo- na buvo netikėtai užklupta pa- siuntinybės parko kampe esan- čiam namelyje, kuris tarnavo kaip kanceliarija, ir leidosi su- rišama, vėlai naktį grįžęs šofe- ris laikėsi agresingai ir iššaukė šūvius iš sargybą ėjusio Codres- cu pusės. Tais šūviai šoferis Setu buvo sužeistas ir jis suknubo parke, išbėgęs iš kanceliarijos.

Dabar rumunų vadui reikėjo keisti planą. Šūviai atkreipė į juos dėmesį, jau nebegalima buvo sumanymo tyliai įvykdyti. Pa- gal sutartą ženklą, jų laukusio automobilio šoferis paleido mo- torą ir išdūmė Vokietijos pasienio link. Patys rumunai tuomet puolė į pasiuntinybės rūmus ir duonos ir laisvės.

ten užklupo jų įnamius: pasiun- tynybės reikalų vedėją, du atašes ir jų šeimas. Dar tą pačią naktį visi pasiuntinybės rūmų įnamiai buvo paleisti į gatvę, o patys įsi- brovėliai rūmuose užsibarikada- vo.

Nuo to momento prasidėjo nauja įsirovėlių akcijos fazė. Jų laikysena įgavo demonstraci- jos, pasakytume, net kinemato- grafinį pobūdį. Ties pasiuntiny- bės parką supančia mūrine tvo- ra atsiradusiai šveicarų policijai Beldeanu pareiškė, jog jis ir jo bičiuliai esą rumunų slaptos rez- istencinės organizacijos nariai ir jog jie neišeis iš pasiuntiny- bės rūmų tol, kol Rumunijoje nebūsią paleisti jų išvardinti rez- istencijos vadai, kuriuos valdžia laiko suėmusi.

Teismo metu kaltinamųjų gyn-ėjai ypatingai pabrėžė visos akcijos demonstratyvinį politinį momentą, stengdamiesi įrodyti, kad įsirovėliai neturėjo specia- laus tikslo pačiūpti bolševikinę pasiuntinybę kompromituojan- čių dokumentų. Siekdami nu- kreipti visą bylą į politinę plot- mę, gynėjai atsikvietė visą eilę liudininkų, kurie parodė, koks žiaurus persekiojimų ir teroro režimas viešpatauja Rumunijo- je.

Ši bylos dalis buvo pati įdo- mioji. Prieš teisėjų, o kartu ir gero šimto korespondentų akis atsistojo klaukus bolševikinio re- žimo vaizdas. Gynėjai siekė įro- dyti, kad kaltinamieji, patys tą terorą patyrę, norėję savo užpuo- limu atkreipti pasaulio dėmesį į baisų gyvenimą, į kurį bolševi- kai kraštą įstūmė. Reikia pripa- žinti, kad šituo atžvilgiu keturi jauni rumunai savo kraštu di- džiai pasitarnavo, nes, turbūt, niekad laisvojo pasaulio spauda tiek nerašė apie Rumuniją, kaip

tuo metu, kai jie laikė užėmę pa- siuntinybės rūmus Berne. O teis- mo metu klaukus gyvenimo są- lygos bolševikinėje okupacijoje dar labiau išryškėjo. Protarpiais atrodė, kad teisiami ne jauni ru- munai, o bolševikinis režimas anapus geležinės uždangos.

Tačiau šveicarų federalinis teismas neleido bylai pavirsti vien politine demonstracija prieš esamąjį režimą Rumunijoje. Teismas laikėsi įstatymų. Jis bu- vo įsitikinęs, kad svarbiausias visos akcijos tikslas buvo ne koks kitoks, kaip slapty dokū- mentų išgavimas. Šveicarų gi valdžia stropiai daboja, kad jos kraštas vėl nepavirstų priešingų pusų špiūnų centru, kaip tai buvo ypač pirmojo pasaulinio ka- ro metu. Prieš tam reikalui iš- leista įstatymą nusikalto keturi įsirovėliai. Bausmė numatyta tarp 1 ir 20 metų sunkių darbų kalėjimo. Teismas rumunų va- dui paskyrė 4 metus.

Kaltinamųjų nusikaltimus, grynai teisiškai paėmus, apsūn- kino kai kurios aplinkybės. Kaip parodė medicinos ekspertai, šof- erio Setu gyvybė būtų būvę ga- lima išgelbėti, jeigu jam būtų buvusi suteikta pagalba tuojau pat po sužeidimo. Tačiau jis ke- lias valandas išgulėjo parke. Pa- galbos nesuteikimas sužeistajam buvo palaikytas, kaip nusikalti- mą padidinant aplinkybę. Teis- mas taip pat laikėsi nuomonės, kad užpuolimas buvo atliktas gaujos pavidalu, nakties metu ir užpuolikams esant gerai apsi- ginklavusiems. Papaliau prisidė- jo įsirovimas į svetimos valsty- bės pasiuntinybę, grasinimas jos įnamiams ir jų gyvybės staty- mas pavojun (įsirovėliai, siek- dami sukelti paniką, paleido pa- siuntinybės rūmuose kelis šū- vius), svetimos valstybės ženklų

pašalinimas (užpuoliku vadas Beldeanu nudsakė bolševikinę pasisintnybės iškabą ir iškabino senąją iškabą). Teko nubausti ir už pasipriešinimą šveicarų vald- žios organams (policijai).

Anuo metu, kai dar nežinota, kokiomis jėgomis įsirovėliai disponuoja, buvo kilęs sumany- mas paleisti prieš pasiuntinybės rūmus tankus arba net apmėtyti rūmus bombomis iš lėktuvų!

Kaip matome, teisėjams ne- stigo baudžiamųjų įstatymų pa- ragrafų, kurie rumunams buvo pritaikyti. Šveicarų teismas, kaip ir viso pasaulio laisvų kraštų teismai, turėjo taikyti veikian- čius įstatymus. Savaiame pati by- la šveicarams nebuvo maloni. Sprendimo motyvuose įsakmiai sakoma, esą norima išvengti, kad šveicarų teritorija nebūtų nau- dojama svetimų tautų broližiš- kam karui. Tad siekta atbaidyti nuo pamėgdžiojimo.

Bet, kaip bebūtų nepavydėti- nas pačių nuteistųjų asmeninis likimas, jie gali būti tikri, kad viso laisvojo pasaulio simpatijos yra jų pusėje. Laisvų žmonių akimis žiūrint, dėl keturių jaunų rumunų akcijos kaltas tėra tas baisių nusikaltimų režimas, ku- ris įvestas anapus geležinės už- dangos.

Gražiai pasirodė Tėvai Jezuitai

Birželio mėn. 27 dieną T. T. Jezuitų namų koplyčioje Chica- goje, T. Juozas Vaišnys, S.J., laikė šv. Mišias už mirusius Lie- tuvos diplomatus ir už gyvuosius Lietuvos diplomatus. Jie buvo su- jęgi, o taip pat už visų dirban- čiųjų Lietuvai vienybę.

Mišių klausė, be Lietuvos Jezu- itų provinciole T. Broniaus Kriš- tanavičiaus, S. J., kitų dvasiškių, Lietuvos Diplomatus šefas S. Lozoraitis su žmona, Lietuvos Konsulas P. Daužvardis su žmo- na, daktarai S. ir M. Budriai, p. L. Vanagaitienė, p. O. Zailskienė ir būrys kitų tikinčiųjų. Po miš- ių, Tėvas Provinciolas pakvietė svečius pusryčiams ir vaišėms. Vaišių metu Provinciolas Tė- vas J. Krištanavičius pasakė kal- bą ir pakėlė taurę už min. St. Lozoraitį. Min. St. Lozoraitis dėkodamas atsakė, kad tai pir- mas atsitikimas, kada laikomos šv. Mišios už mirusius ir gyvuosius Lietuvos diplomatus.

Visi pamaldų ir vaišių dalyviai buvo sujudinti gražiū Tėvų Jezu- itų valstybingumu.

Vietos laikraštis Southtown Economist šeiminkus ir sve- čius nufotografavo ir gražiai sa- vo puslapiuose įvykį aprašė.

PAGERBE DR. GRNAUS ATMINIMĄ

Stasys Lozoraitis, Lietuvos diplomatinio šefas, liepos 2 die- ną aplanė Lietuvos tautines ka- pines prie Chicago ir padėjo vai-

Chicagoje pranešimo klausėsi 1300 žmonių

KONTAKTAS SU VISUOMENE. — SENOS SOVIETŲ TAKTI- KOS NAUJAS ETAPAS. — LIETUVOS KLAUSIMAS DABAR- TIES SĄLYGOMIS. — MUMS REIKIA NAUJOS TAKTIKOS. — JAUDINANCIOS BIRZELINĖS

Tą neeilinį šeštadienį Chicago aukštesniosios Marijos mokyk- los šeiminkės vienuolės teigė, kad puošnūs jų rūmai niekad dar nėra turėję tiek svečių erdvioje salėje, kiek birželio 23 dieną. Ne- paisant kaitros ir Chicago dien- raščių sabotažo, Lietuvos diplo- matijos šefo Stasio Lozoraičio pranešimo išklausti prigūžėjo apie 1300 žmonių. Jiems pakako Margučio, savaitraščių ir orga- nizacionio komiteto informacijų. Tie, kurie save degradavo "Vilnies" lygio, skaudžiai nusi- vylė. Sunku pasakyti, kurių bu- vo daugiau: eilės pripildytos se- nųjų ateivių ir čigiminių lietu- vių. Juos visus atvedė ta pati — valstybingumo mintis.

O ir punktualumas, — tiek rengėjų, tiek dalyvių, — čia mums neįprastas: dar prieš 7 val. vak. salėje tuščių kėdžių rei- kia ieškoti, o 7 val. (pradžioje) jau reikia tenkintis balkonu.

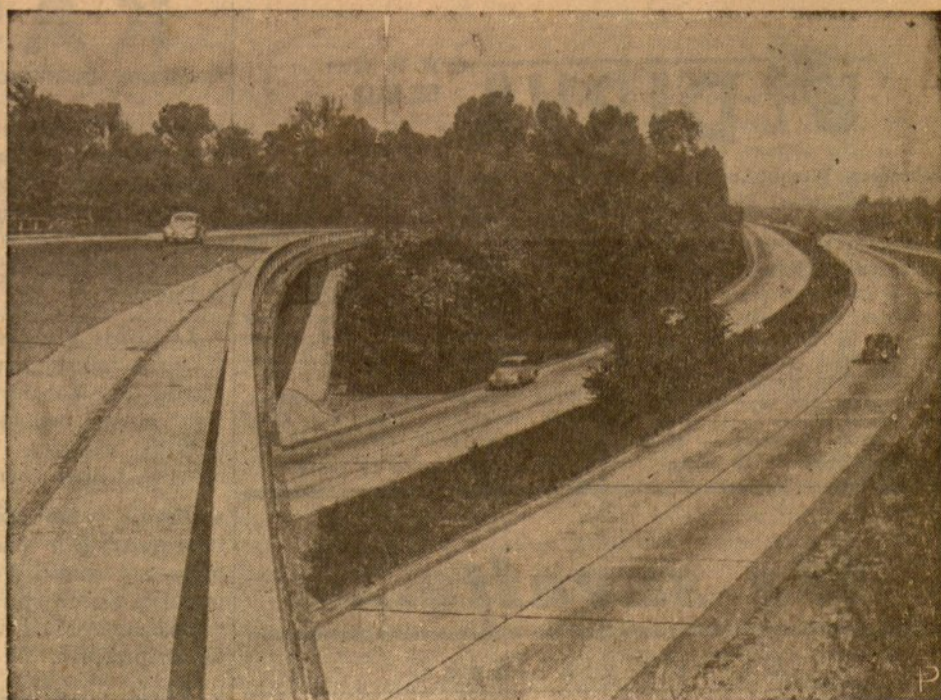
Nedažno tvarkingumo susirin- kimą atidarė aštuoniolikos Chica- gos organizacijų sutelktinio komiteto pirmininkas A. Kalvai- tis ir pakvietė konsulą dr. P. Daužvardį įžangos žodžiui.

Dr. Daužvardis, supažindindamas klausytojus su S. Lozoraičio veikla, pabrėžė, kad svečias vi- są savo amžių yra pašventęs Lie- tuvos valstybės tarnybai. Ją pra- dėjo 1918 m. vidaus reikalų mi- nisterijoje, nuo 1919 m. vidurio — ministerijų kabineto reikalų vedėjas, o nuo 1923 m. — užsie- nio reikalų ministerijoje, eida- mas departamento direktoriaus, ministerio ir kt. pareigas. Daly- vavo daugelyje konferencijų, o konflikto su Vokietija metu sėk- mingai gynė Lietuvos interesus Tautų Sąjungoje. Ir praeityje ir dabar, būdamas Lietuvos diplo- matijos šefo poste, visada Lietu- vos valstybės reikalus stato pir-

niką prie buv. Lietuvos preziden- to dr. Kazio Griniaus palaikų urnos kapinių koplyčioje. Min. Lozoraitis trumpoje kalboje pri- minė susirinkusiems kad dr. Grinius gerbtinas kaip buvęs augščiausias valstybinės hierar- chijos pareigūnas ir kaip nusi- pelnęs kovotojas dėl Lietuvos laisvės ir gerovės.

Ta proga min. S. Lozoraitis aplanė aušrininko dr. J. Šliūpo, prof. Vael. Biržiškos ir kt. mū- sų žymiųjų tautos vyrų kapus tose pačiose kapinėse. Mirusiųjų pagerbime dalyvavo prezidento našlė p. Grininė, p. V. Lozoraitienė, konsulas dr. P. Daužvardis, gen. P. Plechavičius ir būrys visuomenininkų.

Mirusiųjų pagerbime dalyvavo prezidento našlė p. Grininė, p. V. Lozoraitienė, konsulas dr. P. Daužvardis, gen. P. Plechavičius ir būrys visuomenininkų.

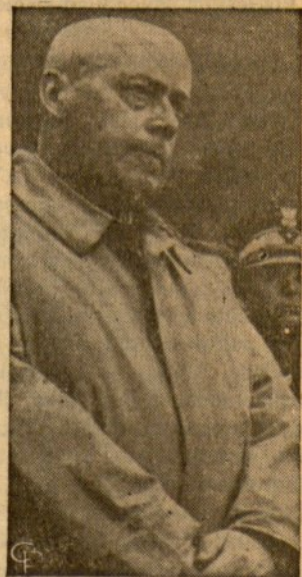

Vokietijos automobilių keliai, statyti dar prieš antrąjį pasaulinį karą, ir dabar tebėra geriausiais kelių statybos pavyzdžiais visam pasauliui. Nuotraukoj Baden-Badeno ir Stuttgarto kelių pras- lenkimas.

dvi dalys: užsienio ir vidaus. Užsienio sektoriuje sovietų diplomatai suminkštino toną. Ir jau to minkštojo tono aiduose praėjo pirmoji Ženevos konfe- rencija. Antras naujos taktikos žygis — susiartinimas su Tito. Iš dalies užsienio, o iš dalies vi- daus reikalams diktuojant, su- šaudytas Berija su bendrais.

Viduje sovietai paskelbė tariamos kolektyvinės vadovybės principą. Bet žymiausias naujo posūkio reiškinys — Stalino pas- smerkimas. Sovietuose yra žen- klų, tarsi yra leidžiama valdžios darbų kritika. Tariamai grįžta- ma į leninizmą. Kai kas kalba ir apie pakeitimus Lietuvoje. Ta- čiau reikia konstatuoti, kad Lie- tuvoje esminių pakeitimų nėra. Gedvilos pakeitimas šmausku, dviejų vyskupų konsekracijos faktas ir dar šis tas — tai tik apgalvotos bolševikų taktikos ėjimai, iš esmės nekeičia padė- ties. Tie faktai, šalia kitų tiks- lų, turi ir šį: tarnauti bolševikų propagandai, viliojančiai Lietu-

(Perkelta į 5 psl.)

Komunistinės Lenkijos min. pirm. Josef Cyranciewicz, kurio įsakymu kariuomenė žiauriau- siom priemonėm žudė sukilu- sius Poznanės darbininkus.

VISAM PASAULY

• Viceprezidentas R. Nixon buvo nuvykęs į Formozą ir gen. Čian Kai-šekui nuvežė specialų prezidento Eisenhowerio laišką. Šiam vizitui politiniai sluogsniai pridūoda daug reikšmės.

• Apie naujus pasipriešinimus ir sukilimus Pabaltijo valstybėse žinios daugumoj ateina iš Suomijos. Kol kas kai kurių tų žinių tikrumu yra pagrindo abejoti, bet Maskvai pakartotinai dementavus, kad ten nėra jokių sukilimų, sako, kad vis dėlto ne- ramumai padidėję.

• Lenkijos komunistinė valdžia atmetė JAV pasiūlymą, padarytą po Poznanės įvykių, kad ji pasiryžusi Lenkijos gyventojams suteikti maisto pagalbą. Anot komunistų tai esanti nenuo- širdi Amerikos pagalba, bet tik provokacinė propaganda.

• Vakarų Vokietijos socialdemokratų protestuodami išėjo iš Bundestago, kada posėdžio metu buvo priimtas 500,000 kariuomenės ir priverstinio kareiviavimo įstatymas.

• Romoje, Italijoje, renkant miesto mayorą, prireikė net 50 balsavimų, kol pagaliau buvo išrinktas Umberto Tupini, socialdemokratas, remiamas komunistų.

• Raudonosios Kinijos vadai rugsėjo mėn. 15 d. Pen- kinge šaukia aštuntąjį komunistų partijos kongresą.

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas. Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išeina Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00. Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Šią savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Poznanės įvykiai, kur alkani ir laisvės netekę lenkai, nuogami rankomis sukilo prieš ginkluotą komunistinę tiraniją, kiek sukrėtė primigdytą laisvojo pasaulio sąžinę. Pasigirdo ir užuojautos, ir komunistinių žiaurumu pasibaisėjimo balsų, ir šaukiančių teisybės pareikimų.

Bet, kaip jau esame po šio karo įpratę, tie mielesni balsai liks tik nuskambėjusiais balsais ir jokių dangaus vartų mums neprasvers. Išaugo tik daug naujų kapų, žuvusiųjų šeimų tarpe liks daug skausmo ir dar daugiau nusivylimo, kad vakarai, Maskvos, mišdomi, tokiais atvejais pavergtiesiems jokios realios pagalbos nesuteikia. Bet iš kitos pusės, nereikia ir užmiršti, kad žuvusieji ragina nepasiduoti gyvuosius...

O, kad tokie ar daug mažesni sukilimai įvyktų Vakarų pusėje, pamatytumėt, ką Maskva iš jų sugebėtų padaryti? Gi tuo tarpu Vakarai iš tų baisių įvykių, kur šimtai nekaltų žmonių sušaudyta Pozanės gatvėse ir tūkstančiai dabar naikinama vykstant areštams, nieko nesugeba padaryti. Lygiai, kaip ir tada prieš trejus metus, sukilus Rytinės Vokietijos pavergtiesiems žmonėms.

Poznanės įvykiai, šalant žuvusiųjų kraujui, dar tebėra gyva laikraštinė byla. Mat Maskva, dėl tų įvykių kaltina ne save, įvedus baisią tiraniją, bet JAV sekretorių Dulles už kurstomąsias kalbas. Tuo tarpu Europos spaudos puslapiuose mirga samprotavimai, kad pati Maskva tuos įvykius specialiai pakurstė. Ir juos pakurstė, kad galėtų vėl kylančiam lenkų patriotizmui smarkiai suduoti per galvą, išgaudyti nepasitenkinimą reiškiančius, pamokyti visų satelitinį kraštų komunistus būti kietais ir žiauriais savose pozicijose.

Ateinančios savaitės tuos speiliuojimus greičiausia patvirtins, nes Maskvos šauksmas, kad komunistinis budrumas turi būti iš naujo patikrintas, rodo, kad Poznanės įvykių priedangoje, lenkams o lygiai ir kitiems pavergtiesiems, bus naujai nuleista daug tautinį atsparumą palaukančio kraujo.

Poznanėj, ne kaip laisvam keleiviui ar atostogų pramogautojui, beveik savaitę laiko teko išbūti ir šių eilučių rašytojui. Ir tada tenykštis gyventojas, vokiečių okupantų spaudžiamas, jautėsi kaip ant parako dėžės. Tai buvo 1944 metų vasarą, kada mes, daugiausia VLIKo nariai ir bendradarbiai, paženklinėti kartuvių ženklų, frontui spaudžiant, buvom vežami iš kalėjimo į kalėjimą. Savo knygoje "Pakeliui į mirtį" apie Poznanę taip tada rašiau:

Pavakariais mūsų traukinys sustojo Poznanės stotyje. Gausybė stoviniuojančių sargybinių rodė, kad mus čia iškels. Taip ir buvo. Panašiai, kaip kasdieniniuose poteriuose, vėl rikiovo ir tikrino pagal sąrašus, vėliau varydami ristele ir būtinai susiglaudusius išvedė į stoties aikštę. Aikštėje jau stovėjo smalsių minia. Keli šimtai kalinių,

daugiausia inteligentiškos išvaizdos, buvo ne kasdienis vaizdas. Polijia smalsuosius ėmė vaikyti, o mus po 30 grusti į policijos mašiną ir vežti į kalėjimą. Bet smalsuoliai nebuvo tokie klusnūs. Komandos viršini n k a s, stambaus sudėjimo ir žiaurios išvaizdos vyrai, pagriebė vieną iš minios ir be jokio pasiaiškinimo, įmetė į mašiną.

Aišku, kad tos dienos vakarą, nerimo kupina žmona ir vaikai, laukė grįžtančio tėvo su duonos krepšiu, o tėvas jau sedėjo už geležinių grotų.

Ar dabar, nuo anų karo dienų praslinkus 12 metų, Poznanėj vaizdai nesikartoja? Ar mažai tokių tėvų kas vakarą negrįš namo ir nekels šeimos narių tarpe baisaus siaubo?

Ir tuos įvykius gretindamas pagrįstai sušunki:

—Ar antrasis pasaulinis karas pasibaigė ar tebesitęsia?

Didieji šios vasaros įvykiai: Washingtono sąskrydis, Dainų

KAS ir KUR

• Min. St. Lozoraitis, viešėdamas Chicagoje vizitavo Chicago miesto majorą Richard J. Daley, Illinoiso Gubernatorių William G. Stratton. Majoras ir Gubernatorius parodė daug šiltumo svečiui ir Lietuvai.

• Lietuvoje Statybos ir Architektūros reikalų tvarkytoju paskirtas St. Vabalevičius, anksčiau buvęs socialdemokratinį pažiūrų veikėjas, aukštuosius mokslus baigęs Čekoslovakijoje.

• Dirvoje, rašant apie Washingtono sąskrydį ir minint sveikintojus, per neapsižūrėjimą buvo praleista SLA atstovo Juozo Macceinos pavardė. Už įvykusią klaidą atsiprašome.

• Vilniaus radijo žiniomis numatoma restauruoti Kauno pilies pietryčių bokštą ir sutvar-

šventę ir Kutūros Kongresas jau praėytį. Šių eilučių rašytojas nevisur suspėjo būti, bet jis prieš akis turi eilę laiškų, apie tuos įvykius kalbančių.

Viename sakoma: "Kiek Washingtono sąskrydy buvo pakilimo, lygiai iš dalyvių lygiai iš programos vykdytojų, tiek Chicagoje to pasigedome. Būtinai iškilmingumas kažin kaip pasimetė tarp scenoje stovinčių dainininkų ir nenurimstančių tūkstančių žiūrovų, lyg pasiūnėkė susirinkusių iš visos Amerikos".

Antrame laiške sakoma: "Dainų šventę surengti nejuokai. Ir visus dainininkus darniai dainuoti išmokyti taip pat milžiniška darbas. Bet sąlę reikiamai iš lauko ir vidaus papuošti ne toks jau didelis darbas, o to visiškai nesugebėta padaryti."

Tai gal ir smulkmenos, palyginus su atliktu užsimojimu, bet ateity, rengiant panašias šventes, verta ir jas atsiminti.

kyti vidų. Žinoma, jei tie pasigyrimai nebus tušti, kaip šimtais kartų jau buvo.

• Komunistinės spaudos pranešimu Lietuvoje šiais metais gimnazijų baigimo egzaminus laikė 7,600 moksleivių. Iš lietuvių kalbos ir istorijos temos buvo skirtos išimtinai komunistinės.

• Dail. A. Zmuidzinavičiui, kuris tebegyvena Vilniuje, šiais metais sueina 80 metų amžiaus sukaktis. Sukakties proga rengiama dailės kūrinių paroda Vilniuje.

• Brazilijoje, M. Laupinaičio iniciatyva, minint birželio mėn. liūdnųjų įvykių 16 metų sukaktį, išleista portugalų kalba "Genocido Sovietico". Tai 20 pusl. knygelė, su spalvotu viršeliu, kalbanti apie komunistų žiaurumus Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

DETROIT

JAMBOREE FONDO VAJUS

Gyvenant ir veikiant ne savo krašto žemėje skautams svarbu ne tik išlikti gerais lietuviais, bet taip pat ir dažnai save ir lietuvių reprezentuoti. Tokios progos yra ypačiai išnaudotinos per įvairius tarptautinius skautų susibūrimus ir jamboree.

Skautai savo dainomis, šokiais ir tautinės kultūros bei liaudies meno pasirodymais sužavi kitataučius, laimi daug simpatijų ir nuoširdžios užuojautos lietuvių tautai.

Lietuvių skautų Brolijos JAMBOREE FONDAS yra įsteigtas kaip tik šioms mūsų skautų uždaviniais paremti ir sustiprinti. Jamboree Fondo tikslas materialiai paremti mūsų skautų vie-

netus, kurie veikia sunkiose materialinėse sąlygose ir yra siunčiami į tarptautinius pasirodymus. Vieni iš tokių vienetų yra lietuviškos gimnazijos skautai Vokietijoje, toliau Australijoje, Anglijoje ir kitur.

Šalia tiesioginės paramos vienetams, skautai leidžia informacinius ir propagandinius leidinius apie Lietuvą ir skautus, stengiasi išvystyti galimai sekmingesnę savo užsibrėžtų darbų veiklą ir aktingai dalyvauti plačiuose mūsų išeivijos tautinės bei kultūrinės veiklos baruose.

Mieli skautų Bičiuliai Detroito jau suaukojo vieną šimtą dolerių JAMBOREE FONDUI. Jis yra pasiūstas Jamboree Fondan. Kaip JF pranešė, detroitiečių auka yra paskirta Vokietijos skautų vienetai paremti jį vykstant į Prancūzijos skautų jamboree.

Širdingas skautiškas ačiū pirmiesiems JF rėmėjams! Tikime, kad ir dar didesnis artimų skautų bičiulių taps mūsų JAMBOREE FONDO rėmėjais. Nuo šių metų liepos mėn. 1 d. yra paskelbtas JAMBOREE FONDO VAJUS. Jis truks apie trejetą mėnesių.

PIRMASIS JAMBOREE FONDO RĖMĖJŲ SĄRAŠAS DETROITE

Po 25 dol. aukojo: Dr. Martyna Miškinienė, Dariaus ir Girėno Klubas.

Po 5 dol. aukojo: Lionginas Pečiūra, Petras Padoskis, Gasperas Kazlauskas ir A. Rimkus.

Po 4 dol.: Jaunesniųjų skautų draugovė.

Po 3 dol.: Vytautas Alantas, P. Balynas ir Juozas Vilkas.

Po 2 dol.: Alė Arbačiauskienė.

Po 1 dol.: Alfonsas Plepys, Balys Petkauskas, J. Pranaitis, Antanas Šiurkus, Stasys Leonavičius, Mike Barys, K. Pumputis, F. Blauzdys, P. Razaitis, Stepas Lungys, J. Kankalis, Česys Šadeika, Marija Sims ir Kišonas. Viso: \$100.00.

A. Banionis

WASHINGTON

IŠ WASHINGTONO MOTERŲ KLUBO VEIKLOS

Visuotinas klubo narių susirinkimas išrinko naują klubo valdybą, kurią sudaro: Bronė Tautvilienė — pirmininkė, Barbara Darlys — vicepirmininkė, Joana Vaičiūla itienė — sekretorė, Liudvika Jurkienė — išdinininkė ir Birutė Čiurienė — valdybos narė. Revizijos Komisijon išrinktos: Jadvyga Kuprėnienė, Genė Petkevičiūtė ir Pakulienė.

Birželio 18 d. Moterų Klubas suruošė arbatėlę moterų veikėjai V. Lozoraitienei pagerbti. Gausiai atsilankiusios Klubu narės ir viešnios su dideliu įdomumu išklausė ponios Lozoraitienės pranešimo iš Moterų Tarybos veiklos Nepriklausomybės laikais. Arbatėlės metu šiltoje ir jaukioje nuotaikoje buvo pasidalinta mintimis su gerbiama viešnia. Viešnių tarpe buvo ir ponija Sofija Smetonienė, kuri dabar gyvena Washingtone.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 8-1717
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.

VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Tel. oficio EVERglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad., Tik susitarus trečiadieniais.
11-2 p. p. šeštadieniais.

GREETINGS and BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

SLABE MACHINE PRODUCTS CO.

874 East 140th St.

GL. 1-5484

GREETINGS and BEST WISHES

THE GEOMETRIC STAMPING COMPANY

1111 EAST 200th STREET

IV 1-3800

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems

SPRAYON PRODUCTS, INC.

2075 East 65th Street

HE 2-2900

To Our Friends and Patrons
GREETINGS and BEST WISHES

UPTOWN PRESCRIPTION DRUG STORES

PRESCRIPTIONS OUR SPECIALTY

10543 Carnegie Ave. RA 1-2700
10431 St. Clair Ave. MU 1-3600
18599 Lake Shore Blvd. IV 1-9252
10605 Chester Ave. SW 1-2200

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai

JACK KLUM REALTY CO.

259 East 156 Street

IV 1-2901

GREETINGS and BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

RETAIL CLERK'S COUNCIL

C. B. DUNLAP SEC'YS

2424 EUCLID AVENUE

Banko padėties stovis 1956m. birželio 30d.

RESOURCES

Cash and Due from Banks	\$2,290,536.95
United States Government Obligation	8,120,035.71
Other Bonds and Securities	1,010,299.06
Loans and Discounts	8,178,551.16
Bank Premises Owned	1.00
Other Resources	23,862.18
TOTAL	\$19,623,286.06

LIABILITIES

Capital Stocks	\$ 300,000.00
Surplus	375,000.00
Undivided Profits	261,793.00
Reserve for Contingencies	76,369.16
DEPOSITS	17,777,290.00
United States Treasury Tax and Loan Account	177,949.12
Hypothecated Accounts (Rev. Sec. 1115.10 G.C.)	548,781.93
Other Liabilities	106,102.85
TOTAL	\$19,623,286.06

Securities carried at \$501,718.87 are pledged to secure
United States Treasury Tax and Loan Account as permitted by law

(Member Federal Deposit Insurance Corporation)
(Member Cleveland Clearing House Association)

(DEPOSITS INSURED TO \$10,000.00)

DIRECTORS

Anton Grdina	Anthony Mlakar	Charles J. Lausche
Anthony J. Perko	Raymond F. Breskvar	Michael Telich
Frank Mramor	Frank M. Jaksic	Edward W. Daniel

August A. Uranker

Frank L. Grdina

North American Bank

— 3 EAST SIDE OFFICES —

6131 St. Clair Ave.

15619 Waterloo Rd.

3496 East 93rd St.

Nepavydėtina Vokietijos mokyklos padėtis

B. PETKONAS, Vokietija

Kalbant apie dabartinę vokiečių mokyklą, reikia pirmiausia žvilgtelti į netolimą prieškarinę praeitį.

Atėjus 1933 nacionalistams į valdžią, prasidėjo Vokietijos kultūrinis izoliavimas nuo užsienio, o švietimo srityje net ir durs užsiterėję nuo pasaulinės įtakos. Kai tuo tarpu Amerikoje, Anglijoje ir net jaunojo Pabaltijaus vyko gyvas pedagoginis judėjimas. Čia viskas sustingo senojoje Weimarinėje ir net Bismarkinėje rutinoje. Mat, nacionalizmas uždėjo mokyklai tam tikrą apinasrį ir išleido direktyvas bei padarė pakeitimus mokomosios medžiagos turinyje tik tiek, kiek tai buvo reikalinga partijos tikslams. Visa kita pedagoginė pažanga, su modernia mokykla susijusia, nesirūpinta, ypač kas lietė pradžios ir vidurinių mokymą.

Visame tautos švietime buvo vadovautasi dėsniu: viskas gera kas tautai naudinga. Buvo net pradėta istorija ir net antropologija falsifikuoti. Tokio partiniai propagandinio švietimo rezultatai buvo tie, kad auklėjosi vokiečiai — žmogus, kuriam buvo nuolat kalama: jis vienas pateisina save šiam žemės rutuly, kad šalia vokiečių neegzistuoja nė viena Europoje lygiavertė tauta. Taigi nacinis švietimas užakcentavo ariškai germanišką mesijoniškumą jį paversdamas vieninteliu auklėjamoju gėriu.

Naciai daug rūpinosi uzmokyklinio ir net suaugusios mėsės perauklėjimu, bet mažiausia mokykla jos tiesioginė paskirtyje. Dar blogiau stovėjo tuomet medžiaginis mokyklos aprūpinimas. Buvo tiesiamos naujos autostrados, statomi ginklų fabriai, kareivinės, uzmokykliniam jaunimui namai net tam tikslui KdF laivai, bet tik ne mokyklos.

Nacių eroje pastatytos mokyklos reikėjo ieškoti su žiburiu. Pav. tokiam milioniniam mieste kaip Hamburgas, nuo 1932 ligi 1945 metų nebuvo nė vienos naujos mokyklos pastatyta. Atėjo karas. Jis įsuko mokytojus į fronto mašiną, sugriovė virš 80% visų mokyklų pastatų ir vaikus išmetė į dieną naktį bombarduojamą gatvę.

Po kapituliacijos susidarė krašte visai nauja politinė situacija, o švietimo srityje tauta pasijuto beviltiškoj tuštumoje — nei atgal, nei pirmyn. Grįžti į senąsias Weimarinės tradicijas, persikant per nacių laikus, reiškė regresiją ir nesiskaitymą su pokarine susidariusia nauja kultūrine realybe. Nukopijuoti ką nors geresnio iš demokratiško užsienio, reikė paneigimą tautos charakterio ir ignoravimą savos kūrybinės dvasios.

Vokiečių mokyklą po 1945 m. galima maždaug palyginti su Lietuvos mokykla tarp 1918-23 metų: nei mokytojų nei mokyklos, pradėk viską iš naujo užmirstant seną, sukuriant naują dabartinę dvasią.

Ligi 1948 metų vokiečių mokykla buvo tiesioginė alijantų priežiūroje. Čia buvo paskubomis suorganizuotas mokyklos klasių plotas. Sugrūsta į klases ligi šimto mokinių, įvestas pakaitinis mokymas, sugraibyta dar likusių nuo karo sveikų ir per laimę dalis neišnacintų mokytojų.

Reikia priminti, kad tas vadinamas labai nevykęs išnacinimas, geriau sakant įgrupavimas į nacius, palietė ligi 40% visų mokytojų. Mat, mokytojas visur, vykstant politiniam pasikeitimui, ištraukia trumpiausią šiaudą, kaip kalčiausias.

Mokymo programa pradžioje buvo sudaryta iškarpyto būdu, išmetant kas su dabartine padėtimi nesiderina, spragas papildant priešnacines mokyklos programos pakaitalais ar net paliekant spragas. Nežiūrint to, vokiečiai nuo 1946 metų, kad ir šlubuojant, pajėgė vykdyti pri-

valomą pradžios mokslą ir astatyti, kad ir minimaliu vidurkiu, aukštesniųjų ir aukštųjų mokyklų tinklą.

Po 1948 metų atgavus vokiečiams politinę savivaldą, atskiri kraštai pradėjo smarkiu tempu teigiamai spręsti švietimo klausimą, pirmoj eilėj pastumėjant mokyklų statybą, mokytojų paruošimą ir naujos programos sudarymą.

Reikia pasakyti, kad Vakarų Vokietija per nepilnus 8 metus investavo mokyklų statybai 1,4 milijardus DM, naujai pastatydama 85 tūkstančius mokyklų.

Žinoma, šie skaičiai dar nepatenkina nei pusės to reikalavimo, kuris dar yra būtinas. Reikia atminti, kad praeina ne tik karo sugriautasias atstatyti, bet ir tas, kurių naciai nepastatė. Reiškia, užpildyti laike 25 metų susidariusias spragas.

Atskiri kraštai pradėjo sudaryti naujus mokymo bei auklėjimo planus pabrėžiant auklėjimo bei mokyme demokratinį principą. Atsirado naujos mokyklos programos su naujomis mokomosiomis tendencijomis, bet deja, daugumoj mažai nukrypstančios nuo senųjų kaizerinių bei veimarinų mokyklos programų tipų ir tvarkos.

Tai labai gerai suprantama, nes švietimo srityje Vakarų Vokietijos atskiri respublikos vienetai — kraštai tvarkosi autonomiškai. Bent ligi 1953 metų nebuvo bendro visam kraštui švietimą koordinuojančio organo. Šita atskirų kraštų mokyklinė politika priklauso nuo atskirų partijų vėjų, nuo kiekvieno krašto specifinės padėties ir net nuo konkordato.

Dar ligi šiandien kaikuriuose, ypač Pietų Vokietijos kraštuose vedama arši kova dėl konfesinių ir valdinių mokyklų, ypač pradžios mokyklų. Taip pat ginčijamasi dėl mokytojų paruošimo.

Čia gal kai kam atrodo keista, bet reikia neužmiršti, kad tarp katalikų ir evangelikų ne tik kultūrinė srityje, bet ir socialiniame gyvenime ir ligi šiandien jaučiama, ypač pietuose, tam tikra nesantaika. Tai istorijos įvykių uždėtas antspaudas. Pav., Bavarijoje dar ir šiandien galima užtikti senų skaičiavimo vadovėlių katalikų vaikams atskirai išleistų, o evangelikams vėl atskirai. Taigi du kart du katalikiškai, ir du kart du evangelikiškai.

Paskutiniu metu Bavarijoje patekus į krašto vyriausybę daugumoj SPD (socialdemokratams), ši kova dėl mokyklos tipo (konfesinė ar nekonfesinė) ir ypač dėl mokytojų paruošimo, tiek paastrėjo, kad net į šį reikalą įsikišo pats Vatikanas, įteikdamas Bavarijai šiuo reikalu griežtą notą.

Čia reikia priminti, kad ligi paskutinio laiko Bavarijos švie-

timas buvo beveik išimtinai katalikiško klero rankose. Juk vieša paslaptis, kad šiame krašte gauti evangelikui mokytojų tarnybą, ypač prad. mokyklų, buvo bent ligi paskutinių metų labai maža viltis, o nekritiščioniui mokytoju pav. budistui, kokiame sektantui ar bekonfesiniams, ir įstatymas draudė užimti mokytojo vietą.

Šių visų politinių ir konfesinių srovių vėjuose ligi šiol vokiečių mokykla tepajėgia tik mažais žingsniais žengti modernios pedagogikos ir naujos padėties keliais.

Tokią padėtį jau senai žiūrėjo atsakingi švietimo srities asmenys ir pradėjo ieškoti kelių švietimo koordinacijos, geriau

sakant išbrįsti iš to mozaikinio kraštų margumo.

Organizuojant tautos švietimą pirmiausia reikia nustatyti gaires patiems auklėjimo ir mokykloje idealams. Tai pirmoj eilėj reikalinga auklėjamajam perteikti, kokioj formoj ir kaip paruošti mokytojas. Tai negali atlikti nei švietimo ministerija, nei kita įstaiga valdiškuose rėmuose. Tai gali tik bendra, visam kraštui sudaryta institucija švietimo reikalams, atstovaujanti visas ideologijas ir politines sroves. Tiesa, buvo bandyta šiuos švietimo klausimų subendrinimo reikalus spręsti keliose įvykusiose kraštų švietimo ministrų konferencijose, bet tų pasitarimų rezultatai ligi šiol paliko labai mažai. Pav., nepavyko įvesti net bendrą mokslo metų pradžią visam krašte. Dabar vienam krašte prasideda mokslo metai pavasarį, kitam, kaimyniniam, rudenį (Bavarija ir Wuerttemberg), o ką jau kalbėti apie gilesnes švietimo problemas.

(B. d.)

Princesė Grace ir prindas Rainier atėjus liepos ketvirtajai į iškilmingai atšventę Monoco valstybėlėje, dalyvaudami specialiose pamaldose.

Demokratijos pagrindą sudaro demokratinė kultūra

Min. St. Lozoraitis, kalbėdamas Chicagoje, Bismarck viešbutyje, kalbėdamas į susirinkusiuosius pasakė:

— Džiaugiuos, jeigu po šio susitikimo atsiras man jei ne naujų draugų, tai bent žmonių, norinčių objektyviai vertinti tiek mano jausmus, kuriais aš dirbu Lietuvai, tiek patį mano darbą. Tačiau, kad ir kaip palankiai būtų kai kurie iš Jūsų nusistatę mano atžvilgiu, man yra tolimesnis, pretenzija, kad Jūs susirinkote mudviem su žmona priimti vyriausiai asmeninių ir mums draugingų jausmų vedami. Aš tikiuosi, kad neapsiriks pasakės, jog Jūs atėjote čia, taip pat vadovaudamiesi dviem dalykais: demokratinės kultūros

dvasia ir lietuviško solidarumo jausmu. Ir štai kaip aš tai prisistatau.

Į demokratijos sąvoką įeina ne vien tikta sąžinė, žodžio ir t.t. laisvės garantijos, rinkimų nuostatai, laisvai renkami parlamentai ir kitos institucijos. Visa tai tėra, nors ir labai svarbūs, bet formalūs, taip sakant, mechaniški demokratijos elementai. Demokratijos pagrindą bei esmę sudaro demokratinė kultūra. Tai yra dvasinė nuotaika, įgyta pilietinio auklėjimo keliu, sustiprinta visuomenės interesų supratimu ir sušvelninta žmoniškumo — ar net pasakysiu, nebijodamas pasirodyti sentimentalus, — širdies sušvelninta dvasinė nuotaika, kuri įkvepia žmogų elgtis

demokratiškai ir tenai, kur jo elgesiu tvarkyti nėra įstatymų ar kitokių priverstinių valdžios nuostatų. Maža yra garantuoti formaliai, pv., minties laisvę, tai yra, laisvai mintį išreikšti. Tai laisvei patikrinti yra būtina, kad pilietis turėtų teisę į tai, kad jo dora nuomonė būtų gerbiama ir galėtų būti laisvai diskutuojama. Gerbti svetimą nuomonę reiškia oponuoti jai, su ja kovoti tiktais teisingais lojaliais argumentais, susilaikant niekinti ją todėl, kad ji skirtinga. Laisvai nuomonės diskutuoti reiškia susilaikyti nuo bet kurio fizinio ar moralinio smurto prieš sąžiningos nuomonės reiškėją, susilaikyti nuo jo terorizavimo, kad ir politinėmis ar moralinėmis priemonėmis. Visas tai kasdieniniame demokrati- jos gyvenime yra vadinama tolerancija. Jūs žinote geriau už mane, kad tai yra veiksnys, kuriuo yra persunktas šios didžiosios demokratijos gyvenimas ir kuris teikia jai tiek aukštą moralinį autoritetą tiek politinį pastovumą bei galingumą.

Jūsų tarpe šį vakarą yra įvairių partijų, srovių, organizacijų žmonių, turinčių skirtingas pažiūras ir pasaulėžiūras. Ir jeigu vis dėlto mes visi esame čia susirinkę tokioj draugiškoj nuotai- koj, tai vieną tam priežasčių aš matau Jūsų demokratinėj kultū- roj, kurios plėtimasis ir gilinimas mūsų viešajame gyvenime turėtų būti vienas užsienio lietuvių visuomenės uždavinys.

Kitas dalykas, kurį aš jaučiu Jūsų tarpe, yra lietuviškas solidarumas. Tik išėjęs į krantą New Yorke ir tenai viešėdamas, vėliau būdamas Clevelande, dalyvaudamas Lietuvių Sąskrydyje Washington, nuolat turėjau progos įsitikinti, kaip širdingai Amerikos lietuviai ir Lietuvos tremtiniai atsiliepia į visa, kas surišta su Lietuva, su jos interesais, su lietuvių tautos reikalais. Ypačiai gi man paliks atmintyje vaizdas to gražaus, tiesaus lietuviško jaunimo, kurį mačiau taip gausiai suvažiavusį į sąskrydį ir kuriam pažiūrų skirtumas bei įvairumas nekludė gerėtis Lietuvos dainomis. Džiaugiuosi, kad Chicagoje, kur yra tokių senų ir stiprių lietuviškų tradicijų, kurias Jūs, Po-

nios ir Ponai, garbingai ir veikliai tesiat bei atstovaujat, aš sutinku Jūsų tarpe tokią gyvą lietuviško solidarumo dvasią, stipresnę už bet kuriuos politinius sumetimus ar priešingumus.

Šitos dvasios, kaip lygiai demokratinės kultūros, šiandieną dar daugiau kaip praieity reikalauja ir mūsų bendras visų užsienio lietuvių darbas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo bylai remti. Ypač, kad tik dvasinės vertybės ir išmintingos Lietuvos interesų įvertinimas, o ne formalumai ir parašai yra tikras širdžių ir protų vienybės šaltinis.

Aš manau, kad tai įsidėmėtina taip pat todėl, kad mes privalome suintensyvinti Lietuvos laisvės darbą. Vadinamoji nauja sovietų taktika siekia užmigdyti Vakarų viešąją opinią, sudaryti įspūdį, esą sovietų santvarka tampa liberališkesne, ir tuo nukreipti Vakarų dėmesį nuo sovietų okupuotų ir užvaldytų kraštų likimo. Mums tokiu būdu naujas uždavinys demaskuoti šitą sovietų manevrą ir priminti civilizuotajam pasauliui, jog lietuvių tautos teisė ir reikalavimas palieka tie patys: visišką Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymą ir sugrąžinimą lietuvių tautai galimumo pačiai laisvai bei demokratiškai tvarkyti savo gyvenimą savo valstybėje. Kiekvienas kitas eventualumas, pav., lietuviškas titoizmas ar pervedimas Lietuvos į vadinamųjų satelitų padėtį būtų priešingas mūsų tautos valiai ir teisei ir tereikštų ne ką kita, kaip dabartinės okupacijos bei priespaudos tęsimo. Kai Belgija ar Olandija buvo Hitlerio okupuotos, nei olandai, nei belgai ir iš viso niekas sąjungininkų tarpe neėmė dėmesio tokio eventualumo, kad tų valstybių likimas galėtų būti išspręstas įvedant jose tautinį hitlerizmą ar paverčiant jas Vokietijos protektoratais ar panašiai. Mes esame lygiai tokioj pat padėty, kaip belgai ar olandai anuo metu, turime tokias pat teises, kaip jie, ir reikalaujame, kaip jie tada, tų teisių įvykdymo, būtent, nepriklausomybės atstatymo.

O kai dėl Sovietų Sąjungos tariamos režimo evoliucijos, tai būtų pavojinga patiems Vakarams, jei jie pasiduotų iliuzijai, kad tas režimas keičiasi esminiai. Iš tikrųjų, jeigu sovietai ir yra paleidę vienam ar kitame krašte 200 kalinių, tai ką reiškia, kokį svorį turi tų 200 iškankintų paliegiusių žmonių paleidimas prieš faktą, kad sovietai tebelai-ko priespaudoje 200 milijonų žmonių?

Mūsų visų, užsienio lietuvių uždavinys yra tęsti darbą, kad lietuvių tauta būtų išvadauta iš sovietų kalėjimo.

Baigdamas šį žodį, noriu trumpai grįžti prie demokratijos sąvokos. Jai vykdyti yra dar dvi šitokios sąlygos: viešumas ir atvirumas. Ir čia aš noriu priminti, jog mano gyvenimas ėjo ir tebeina dienos šviesoje, visiems matant. Mano pasaulėžiūra, darbas, tikybiniai jausmai, asmeniniai santykiai, — visa tai buvo ir yra atskleista visų žvilgsniui ir įvertinimui. Todėl joks geros valios žmogus neras mano gyvenime ir darbe paslaptų dalykų ar temų rekvizitams.

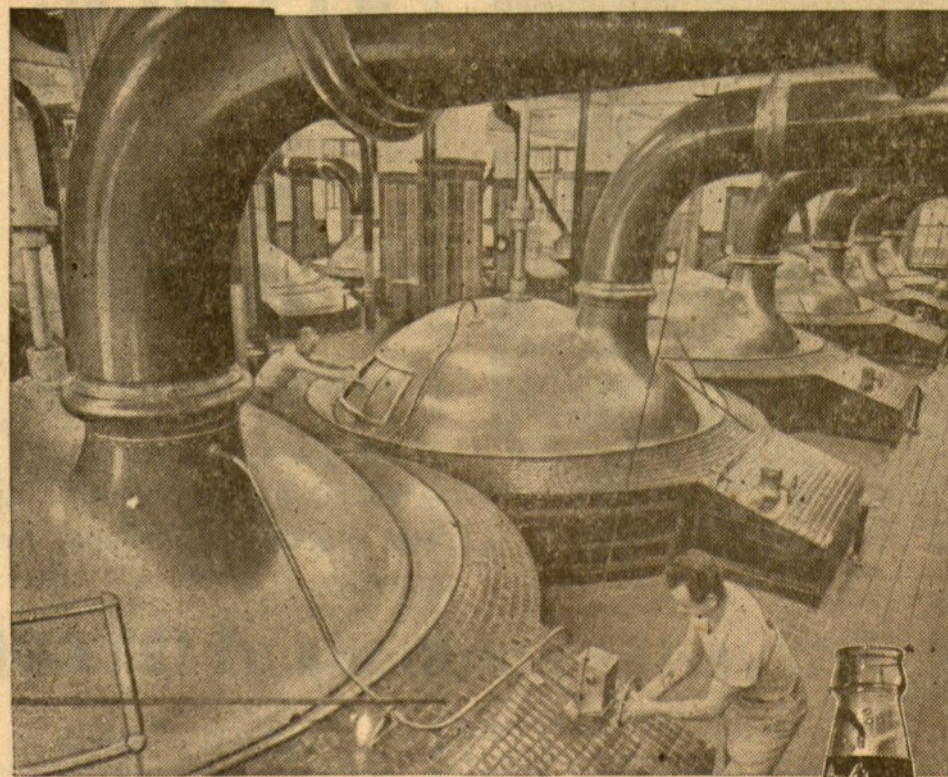
O kai dėl atvirumo, tai turiu pasakyti Jums atvirai štai ką: aš gerbiu kiekvieną dorą nuomonę, branginu kiekvieną naudingą patarimą, esu pasiryžęs dalyvauti kiekviename lojaliame pasikeitime nuomonėmis. Bet aš nesutiku pasiduoti spaudimui.

Antra. Aš nebuvau prašęs, kad vyriausybė pavestų man Lietuvos Diplomatinio šefo pareigas. Ji tai padarė savo iniciatyva, manęs dargi neatsiklausdama. Tačiau, tą pavadimą priėmęs, aš jį vykdysiu tol, kol būsiu gyvas arba kol mūsų tauta, išsivadavusi iš sovietų okupacijos, pati paims į savo rankas savo likimą. Ir klystų tas, kas manytų, kad galima mane kuriuo nors būdu priversti nuo duotojo man pavidimo atsakyti. Gi eidamas savo pareigas, dirbdamas Lietuvai, aš laikau kiekvieną lietuvių patriotą, be jokio politinio ar partinių skirtumų, savo broliu ir bendradarbiu.

DIRVĄ UZSISAKYTI
galima ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabalgos!

Stroh's

VIENTELIS AMERIKOJ TOKS ALUS

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

PARUOSIAMAS DVYLIKOJ VARINIŲ KATILŲ

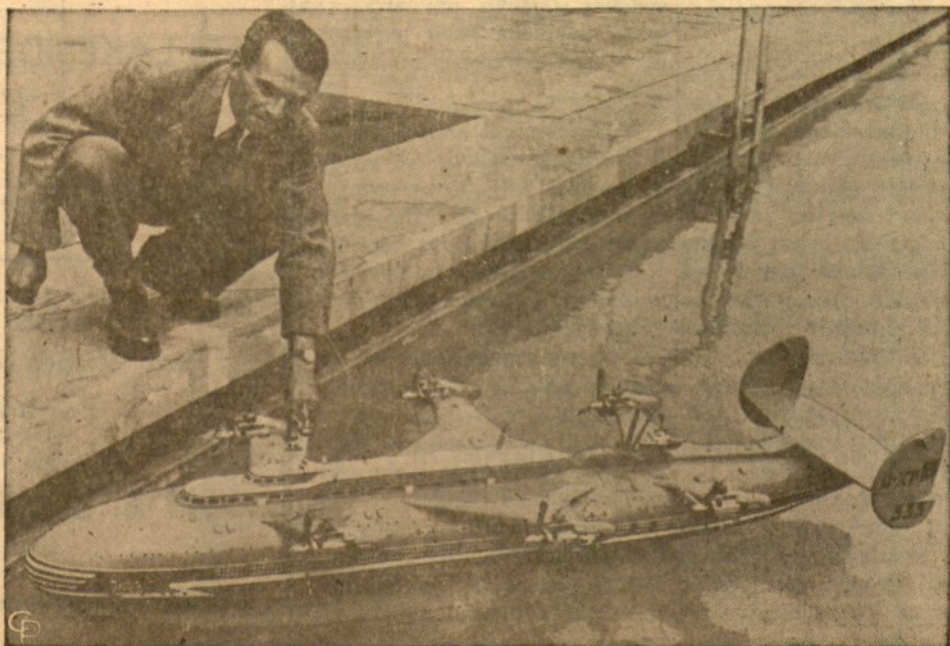
Stroh's yra verdamas kitaip, negu bet koks kitas Amerikos alus. Stroh's yra Amerikoje vienintelis... verdamas 2000 laipsnių atvira ugnim, kad duotų patį geriausį skonį. Atvira ugnim verdamas alus duoda lengvesnį, skanesnį, daugiau gaivinantį Stroh's skonį. Gaukite šį vienintėlį, atvira ugnim gaminamą alų — bonkose arba dėžutėse.

Jums patiks

Stroh's

Jis yra šviesesnis!

Dabar už vietinės kainas

Vokietis inžinierius Dieter Jansen suprojektavo tokio tipo vandenynų keleivinį laivą, kuris susilaukė didelio dėmesio. Jo greitis per valandą apskaičiuotas 60 mylių.

Kolonialinių valstybių rūpesčiai

Europos didžiosios valstybės — Prancūzija ir D. Britanija — dar nebaigė karo, kuris prasidėjo 1939 m. rugsėjo mėnesį. Pasikeitė tikrai jų priešai ir vietos totalinio karo dabar veda lokalius karus.

Labiausia į karus yra įsivėlusios Prancūzija. Vos užbaigė brangiai kainavusį, 8 metus užsitęsusį karą Indokinijoje, kuris baigėsi visiškai prancūzų pralaimėjimu, užsiliepsnojo kautynės šiaurės Afrikoje.

Nors Prancūzija ginklų pagalba ir bandė išlaikyti, bet Maroko ir Tunisas jau atgavo nepriklausomybę. Iš eilės dabar eina Alžyras. Alžyras yra didžiausias ir turtingiausias tame rajone kraštas, kuriame nuo senai gyvena daugiau kaip milijonas prancūzų, kuriems Alžyras yra tėvynė, jų protėvių žemė, jie joje gimė ir užaugo.

1945 metais pasibaigus karui su Vokietija ir Japonija, D. Britanija kadaise turėta galingą imperiją dalinai padalino. Nupuolę imperijos titulai nuo Burmos, Indijos, Pakistano, Ceilono. Pietų Afrikos respublika irgi menkus ryšius palaiko su Londonu. Aukso Pakrantėje susiorganizavo negrų valstybė. Malajai taip pat pakeliui į nepriklausomybę. Anglija buvo priversta pasisiminti iš jai gyvybiškai svarbaus komunikacijos kelio — Sueso kanalo. Winston Churchill ap-

simastęs sykį pasakė: "Ne dėl to mes kariavom ir tiek daug nuostolių turėjom, kad padalinėtome savo imperiją". Bet visa eilė įvykių kaip ji taip ir jo įpėdinius privertė atiduoti užjūrinės teritorijas.

Prancūzija ir D. Britanija, norėdamos išlaikyti kaip didelės valstybės, negali rezignuoti iš tam tikrų pozicijų. Abiejų valstybių padėtis rodo, kad savanoriškos nuolaidoms yra ir tam tikras rubežius, atsizvelgiant ne tik savo, bet viso vakarinio bloko saugumo reikalų.

Dabartinės prancūzų vyriausybės priešakyje yra socialistas Guy Mollet, kuris dar būdamas opozicijoje įtikinančiai kalbėjo apie reikalingas šiaurinės Afrikos gventojams dideles nuolaidas, kuris priešinosi savo pirmakūnį imperialistinei ir kolonijinei politikai. Šiandien kaip vyriausybės šefas deda visas pastangas, kad tik užgniaužtų sukilimą Alžyre.

Jokia prancūzų vyriausybė iki šiol dar nebuvo sumobilizavusi tiek karinių pajėgų kovai su sukilėliais kaip Mollet. Karinių pajėgų Alžyre dabar yra dvigubai daugiau negu didžiausiam įtempime kare dėl Indokinijos.

Prancūzų nuostoliai dideli ir nepasitenkinimas dėl karo užsitęsimo kasdien didėja. Prancūzai garsiai protestuodami dėl "švelnumo" su Alžyro vietiniais gy-

ventojais, sykiu atkalbinėja vengti karinės tarnybos. Vežami į pakrovimo uostus kareiviai dažnai pabėga iš traukinių vagonų. Jie nenori aukoti savo gyvybių dėl Prancūzijos kolonijinių interesų ir ginti savo brolius gyvenančius Alžyre.

Britų užsienio reikalų ministras Selwyn Lloyd pareiškė, kad britų vyriausybė nemano rezignuoti iš savo gyvybinių pozicijų: Kipras, Singapuras, Adenas, Bahrain (salų grupė Persų jlanke). Visose tose vietovėse padėtis yra įtempta. Tebesitėsia kovos Malajuose ir Kenijoje. Vienur verda atvira kova, kitur prasiveržia ir graso pavojumi saugumui.

Jau visi metai kai britai kovoja su Kipro salos sukilėliais. Ten yra skirtinga padėtis. Jei kituose punktuose eina kova dėl nepriklausomybės atgavimo ir užinteresuotos valstybės turi pamatuotą baimę, kad jos ten gali ne tik netekti kontrolės, bet naujosios valstybės dar gali atsiųsti prieš jas, o Kipro sukilėlių tikslas yra prisijungimas prie Graikijos.

Graikija yra tradicinė D. Britanijos sąjungininkė. Teoretiskai buvo galimybė taikiai ir draugiškai susitarti su Graikija, kuri Kipro salą būtų leidusi naudotis britams kaip baze.

Visai neįtikėtina, kad D. Britanija to nesistengė pasiekti, to-

Washingtonė lankėsis ir su Valstybės Sekretorium J. F. Dulles vedęs pasitarimus Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Ch. Pineau paliko nekokią įspūdį. Jis gyrė naują Maskvos laikyseną tarsi būtų jų pasamdytas. Gal dėl to ir į senatę rengtą pranešimą teatėjo tik keli senatoriai ir pranešimas negalėjo įvykti.

dėl reikia manyti, kad svarbiausią šiam reikale vaidmenį suvaidino visai pašalinė paslaptiną priešiška jėga, kuriai rūpi, kad šiame rajone užsiliepsnotų tikrasis karas.

Tai paslaptinai jėgai veikiant įsitempė graikų-anglų santykiai, dėl ko sunku surasti kompromisą. Lodonas nepaliaujamai kartoja, kad bazės Kipre yra vieno dain būtinai kaip D. Britanijai, taip visam pasauliui ir Graikijai. Netekusi bazių Suese ir grėsiant pavojumi netekti bazių Jordanijoje, Kipras lieka vienintelė britų baze Viduržemio jūros šiame rajone.

Mažytės dykumų valstybėlės: Bahrain ir Kuvait, kurios yra D. Britanijos protektorate, šiaandien sudarė britams didžiausią vertę. Tai yra terenai turtingi nafta. Šaltiniai ten gal dar turtingesni nafta negu Irano arba Soudi Arabijos. Britai buvo priversti užleisti Irano ir Irako naftos kontrolę, taipogi nebedalyvauja ir Saudi Arabijos naftos eksploatavime. Visur juos ištumia amerikiečiai, kurie ir pas save J. A. Valstybėse turi turtingus šaltinius.

Nafta yra ne tik tekantis (skystas) auksas, bet reikalingiausias britų laivynui ir aviacijai kraujas. Šalia kaučuko iš Malajų, toji nafta neša dolerius ir auksą britų iždai. Netekti tų šaltinių reikštų britams tą patį, kaip užsineri ant kaklo kilpą.

Dar prieš kelis mėnesius atrodė, būtų fantastiška galvoti, kad tame terene gali pasireikšti antibritiškos demonstracijos. Iranas, kuris yra susirišęs su D. Britanija Bagdado paktu, nepažino savo akių nukreipti į tą rajoną. Ir čia susidarė panaši padėtis, kaip su Kipro sala. Aišku, šiekai yra Londono sąjungininkais, bet visa liaudis nei kiek

nėra abejinga arabiškajai propagandai.

Adenas taipogi yra kontrolės punktas, iš kurio kontroliuojamas Jemenas ir Saudi Arabija. Visas tas pusiasalis su priklausantiomis salomis turi didelę komunikacinę ir strateginę reikšmę. Kaip Saudi Arabija, taip ir Jemenas reiškia pretenzijas į tas teritorijas. Priejo net prie ginkluotų susirėmimų. Britai skubiai ten sustiprino savo įgulas, pasiuntė oro eskadrą ir pareiškė, kad beatodairiškai kovos dėl normalios padėties išlaikymo. Į visas vietas gyventojų demonstracijas britai atsako represijomis.

Uostas ir miestas Singapuras jau nuo 1946 m. balandžio mėn. yra savitovė kolonija. Komunistams įsigalėjus Kinijoje, Singapuras buvo atsidūręs kritiškoje situacijoje, buvo laukiama, kad kiekvieną dieną gali kristi miestas ir likusi Malajų teritorija, kuri buvo išbrinkusi nuo revoliucinių fermentų ir komunistinių partizanų šūkavimų.

Singapūras yra Malajų pozicijų išlaikymo raktas ir turi didelę strateginę reikšmę visai pietryčių Azijai. Britai pirmiausia ten sumobilizavo jėgas, o vietinių gyventojų siekimams nurašinti įvedė daug reformų. Pravedus laisvus rinkimus, buvo sudaryta reprezentacinė vyriausybė, kurios tikslas buvo atgauti visišką nepriklausomybę įeinančią į Britų Bendruomenę. Kadangi britų vyriausybė nenorėjo lokalinei vyriausybei perduoti vidaus ir išorės saugumo kontrolės, todėl derybos Londone ir įstrigo. Reikia manyti, kad ir šį kartą britai suras išeitį ir be ginkluotųjų jėgų papauzavimo.

Juozas Šarūnas

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

the **MAY** co's **BASEMENT** store

Didelis visokiausiu kelnų pardavimas

VYRŲ KELNES

BUVĘ 5.98 iki 7.98

3.99

GARSIOS SAXON RUŠIES

ŠIŲ POPULIARIŲ MEDŽIAGŲ:

MATET JAS REKLAMUOJANT — LIFE, LOOK, ESQUIRE and SATURDAY EVENING POST.

\$44.000 vertės parduoda už \$21.000

Puikios kelnės, kurios jums padės jaustis vėsi, atrodyti vėsi ir nuolat būti vėsi! Iš šalies atrodė, kad jos be svorio negali išsilyginti, bet taip nėra. Jos yra populiarus Hollywoodo modelio, su puikiais priešakiais, kurie gražiai krinta žemyn. Garantuotos pirmos rūšies... visos su ziperiais. Visos padarytos iš geriausios, išbandytos ir patikrintos medžiagos. Pabandykite porą... Ir jūs tikrai pirksite daugiau negu vienas!

Dėl labai žemos kainos imamas 35 centų mokėstis už užlenkimus jei jų norėsite. Turite ateiti pasimieruoti. Jokių pakeitimų pašto ir telefono užsakymams.

Mail and Phone Orders Filled...
Board Open Monday 9 A.M. to 9 P.M.
Call CHerry 1-3000

The May Co's Air Conditioned Basement Men's Clothing Department

DIDŽIAI 29 IKI 42

Šių populiarių medžiagų:

- Rayon and Nylon Club Checks
- Rayon Acetate Gabardine
- Rayon Acetate Silk Effect Club Tropicals
- Rayon Acetate Splash Weave Tropicals
- Rayon Acetate and Wool Splash Weave in Charcoal Tones
- Rayon Acetate and Wool Light Tone, Splash Linen Weaves
- Rayon Acetate Raw Silk Effect Tropicals
- Rayon Acetate Splash Weave Tropicals
- Nylon and Cotton Pick and Pick Weave Washable
- Rayon Acetate Butcher Linen

S P O R T A S

VEDA ALGIRDAS BIELSKUS

Š. AMERIKOS LIETUVIŲ
FASK-to

PRANEŠIMAS NR. 1

1. Naujai išrinktas Š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas savo pareigas pradėjo eiti nuo š. m. birželio mėn. 15 d.

2. Savo pirmame oficialiame posėdyje, įvykusiame š. m. birželio 13 d. Clevelande, naujasis FASK-tas pasiskirstė pareigomis sekančiai: pirmininkas — Dr. Algirdas Nasvytis, I-mas vicepirmininkas — Jonas Puškorius, II-ras vicepirmininkas — Rytas Babickas, sekretorius — Algirdas Bielskus ir iždininkas — Vytautas Valaitis.

3. Oficialus FASK-to adresas: Š. Amerikos Lietuvių FASK c/o Algirdas Bielskus, sekr. 746 East 95th Street Cleveland 8, Ohio.

4. Visi šiuo laiku veikiant FASK-to potvarkiai, nuostatai, susitarimai ir pan. pasilieka ir toliau galioje. Eventualūs pakeitimai, papildymai ar panaikini-

mai bus pranešami aplinkraščiu pavidale visiems sporto klubams ir sporto administraciniam organams bei, dalinai, skelbiami spaudoje.

5. Visi sporto administraciniai organai (sporto apygardos ir pan.) pasilieka savo pareigose iki atskiros parėdymo bei susitarimo.

6. Pasiremiant ankstyvesniais Vid. Vakarų Sporto Apygardos ir Detroito LSK Kovo pasitarimais, FASK-tas oficialiai įgalioja Detroito LSK Kovą būti 6-jų Š. Amerikos Lietuvių Sportinių Žaidynių 2-jo Rato Varžybų vykdytoju.

Žaidynės numatomos š. m. rugsėjo mėn. 1-3 d. Detroito ir Windsor, Ont.

Žaidynių programoje — lengva atletika, plaukymas, lauko tenisas ir futbolas (soccer).

Išsamesnės informacijos žaidynių reikalų bus artimiausioje ateityje paskelbta spaudoje bei išsiuntinėta visiems sporto vietnetams.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

THE YODER COMPANY

CLEVELAND, OHIO

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

SUMWALT-GEFFINE INSURANCE AGENCY

GENERAL INSURANCE

1010 Euclid Building

TO 1-5888

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

KAPEL BUILDERS and REALTY CO.

902 East 222 St.

RE 1-0400

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

MOR-FLO HEATER COMPANY

MANUFACTURING HOT WATER HEATERS
AND PLUMBING SUPPLIES

2176 EAST 76th STREET

UT 1-2300

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

KAZEN CONSTRUCTION COMPANY

534 East 200th Street

KE 1-5700

BEST WISHES
TO ALL OUR FRIENDS

THE LAKESIDE STEEL IMPROVEMENT COMPANY

5418 LAKESIDE AVENUE

HEnderson 1-9100

Best Wishes to Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

THE E. B. BROWN OPTICAL CO.

803 Union Commerce Bldg.

MAin 1-2428

Dėl protestų ir viešų pareiškimų

Nors kai kurių asmenų ir atskirų grupių buvo daug pastangų dedama, kad ALT S-gos iniciatyva ruoštas Washingtono sąskrydis neįvyktų, buvo rašomi spaudoj protestai, agituojuama nedalyvauti ir netgi jaunimas, tačiau, visų patriotiškai nusiteikusių lietuvių džiaugsmui, jis pavyko puikiai. Žmonių buvo perpldytos visos parengimų salės. Taip pat labai aktyviai ir gausiai dalyvavo mūsų jaunimas.

Tai džiuginantieji reiškiniai, kad lietuviai, ypač jaunieji visai nereaguoja į partinius, nesąmoningus protestus, kad visas asmenines, kasdienines smulkmenas palieka nuosėdai ir siekia vieno visiems bendro paties aukščiausio idealo — Lietuvos išlaisvinimo.

Tam idealui siekti bene didžiausias mūsų šių dienų uždavinys yra sustiprinti kultūrinę akciją, ko ir siekė Washingtono sąskrydis. Kultūrinės vertybės, tradicijos bei mūsų tautiniai idealai padės mums ir lietuvių ilgiau išlaikyti ir laisvę atgauti.

ALT S-ga, ruošdama šį sąskrydį, nesiekė sau jokios garbės, neturėjo jokių asmeninių tikslų, kaip pareiškė pirm. Dr. S. Biežis, ji tik stengėsi padėti praskinti kelią, palengvinti mūsų politiniams veiksniams Lietuvos laisvinimo byloje.

Tautinė spauda taip pat lygiagrečiai garsino ir minėtam sąskrydy žodžiu visus kvietė remti ir dalyvauti kitų didelėlių mūsų kultūrinę šventę, tai PL B-nės ruošiamoj Chicagoj dainų šventę. Ir materialiai pažadėjo paremti.

Deja, labai liūdna, kad šių didžiųjų kultūrinių darbų nerėmė mūsų veiksniai. Ne tik nerėmė, bet ir grovė juos, gerai suprasdami tų darbų vertę ir reikšmę.

Gal netiktų viešai apie jų nusistatymą kalbėti, jei jie būtų eiliniai žmonės. Tačiau tie, kurie sakosi dirbą visų lietuvių vardu, atstovauja visai tautai, tam jų darbai remti renkamos aukos iš visų lietuvių, todėl toks pastarųjų tik protestais reagavimas į kultūrinės šventės, kurios turi didelį svarbą Lietuvos bylos kėlime, prašosi visuomenės rimto dėmesio. Tai aiškiai matome, kurios mūsų organizacijos vienybės siekia ir kurios ją ardo.

Toks kiršinimas savųjų žlugdo tautinę sąmonę, naikina tautos pasitikėjimą savimi ir tuo pačiu pasitarnauja priešui.

Ar toks bendradarbiavimas? Pav., kad ir tas ALTas, kuriame sutelpta visos mūsų politinės srovės, visų pažūrų žmonės, eina netiesiais keliais, vedamas poros "drąsių" vyrų, griaujančių visus pozityvius darbus, jei tie darbai išplaukia iš kitų sveikos iniciatyvos.

ALTas, nemažai nudirbęs praeity, dirba jis ir dabar, tačiau nuolat primeddamas demokratijos stoką kitiems, turėtų daugiau dėmesio kreipti į savo vadistiškai nusiteikusius asmenis. Jų laimei, tą savo asmeninį nusiteikimą turinčių progą išlieti nuosavam laikrašty.

Betgi pavertus keletą istorijos lapų atgal, matome, kad visais laikais žygiuose dėl Lietuvos nepriklausomybės darė trukdymų ne vien tikrieji priešai, bet ir savieji marksistai, (cicilikai taip čia juos žmonės vadina),

Kad marksistinės organizacijos žmonės taip elgiasi, tai visai suprantama, bet kad panašių griovimo metodų Lietuvos laisvinimo darbe imasi ir katalikiškos, tai daugiau negu nuostabu. Nebent galima būtų suprasti pasiskaičius 1955 m. Darbe (4 nr. 15 psl.), kur tarp kitko rašoma:

"... Buvęs katalikų vadys įteikė komunistams memorandumą, įrodinėjantį, kad tarp krikščionybės ir komunizmo nėra jokio esminio skirtumo ir kad katalikų bažnyčia galinti taikingai gyventi su tarybų režimu..."

Gal kai kuriems vadams ir atrodo, kad tai galima, tačiau

EMILJA ČEKIENĖ

mums, eiliniams katalikams, yra visai nepakeliui su tais, kurie sako, jog religija yra žmonijos opiumas. Mums, marksizmas yra didžiausias opiumas ir su juo niekad nebuvo ir nebus lietuviams pakeliui. Kaip jų protestai prieš Washingtono sąskrydį nerado atgarsio lietuvių tarpe, taip neris ir vėliau. Tas tik padėjo labiau išryškinti jų tikrą veidą.

Diplomatijos šefo S. Lozoraičio vizitai

Ir prieš jo atvykimą į šį kraštą, ir dabar kai kurioj spaudoj vis pasirodo vieši pareiškimai prieš Diplomatijs šefo S. Lozoraičio asmenį. Tai vykdo įvairios demokratiniais vardais prisidengusios politinės organizacijos.

Nežiūrint į tuos pareiškimus, daugiau ar mažiau veikiančius visuomenę, tenka konstatuoti, kad Liet. Dipl. šefo S. Lozoraičio priėmimai vyko labai sklandžiai ir gausiai dalyvaujant lietuvių visuomenė, kas parodo, kad didelės lietuvių skaičius Liet. Dipl. tarnybą su Dipl. šefu S. Lozoraičiu remia ir palaiko. Priėmimai visose kolonijose buvo gausūs. Palyginus su savo laiku buvusiom paskaitom dr. Karvelio ir kitų jo veiklos bendradarbių, į kurias atsilankė visiškai mažas besidomincijų skaičius, reikia manyti, kad min. S. Lozoraitis turi labai daug šalininkų.

Sąryšų su S. Lozoraičiu darome priekaištų, jog jis angažuojasi tik vienai lietuvių politinei srovei — tautininkams, tenka priminti, kad birželio 11 d. New Yorke įvykusiose L. T. A. Sambūrio su Dipl. šefu diskusijose, S. Gudas, kaip tik iškelė klausimą, kaip Dipl. šefas traktuoja tautininkų ir kitas partijas, jei jos nelygiai remia jo veiklą.

— Lietuvos Dipl. Tarnyba dirba ne vienai partijai, bet visai tautai, visiems žmonėms, — sakė min. S. Lozoraitis, kai mūsų darbą remia visos partijos yra džiugu ir malonu dirbti, o ir darbas daug sklandesnis, o jei atsi-randa partijų, kurios tą darbą trukdo ar bent nepritaria, mums jie vistiek nėra priešai.

Ta pačia proga buvo išsiaiškintas min. Urbšio telegramos klausimas, ką patvirtino gen. konsulas J. Budrys, gavęs ta pačią data t. y. 1940 m. birželio 2 d. telegramos kopiją.

Dauguma lietuvių visuomenės Liet. Dipl. šefui S. Lozoraičiui nei tarnybinių nei asmeninių

priekaištų neturi. Nebuvo girdėti, kad verstųsi kokia nelegalia valiutos prekyba ar panašiom spekuliacijom, amerikietišku lašiniu nesistengė "sulietuvinti". Jei šitas "dorybes" turėtų, tai gal ir tos demokratinės srovės tiek protestų nereikštų.

Nuo pat Lietuvos įsikūrimo savo tarnyboj kilo, kaip gabus, darbštus ir sąžiningas Lietuvos valstybės tarnautojas. Tokį jį užtikino ir Lietuvos tragedija. Dirbo ir tebedirba ne partijoms, o visiems Lietuvos žmonėms. Tokios pat nuomonės yra ir visi laisvojo pasaulio Lietuvos pasiuntiniai.

Iš Bostono inžinierių veiklos

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos (ALIAS) Bostono skyrius nors nedidelis narių skaičiumi (40 narių), bet solidarus, veiklus ir gana aktyvus, praveda kasmet po penkis susirinkimus, per kuriuos skaitomi profesiniai bei visuomeniniai klausimai referatai. Po susirinkimo paprastai vyksta tradicinės vaišės.

Čia, metinio susirinkimo (gegužės 30 d.) proga, patiekiu kelis 1955-56 metų veiklos bruožus. Skyriui pirmininkavo J. Gimbutas, išdininkas buvo A. Čaplikas (vietinės kilmės liet. inž.) ir sekretorius — A. Treinys. Metų bėgyje, per susirinki-

mus, kuriuos vidutiniškai lankė 60-75% narių, buvo skaitomi šie referatai: 1. J. Gimbutas — Inžinierių padėtis Amerikoje, 2. S. Malinauskas — Popieris kaip žaliava ir medžiaga (su laboratorine iliustracija), 3. Vl. Sirutavičius — 1905 metų Vilniaus Didž. Seimo atsiminimai (Vasario 16 d. proga), 4. J. Okunis — Apie naująją Amerikos architektūrą (su iliustracija ant ekrano) ir 5. K. Daugėla — Rangovo darbas Amerikoje. Po kiekvieno referato vyko draugiškos bei gyvos diskusijos.

Skyrius rūpinasi nustojusių darbingumo kolegų šalpa, taip pat visad dosniai paremia Altą ir Balfą. Taip per šiuos metus buvo suaukota per 600 dolerių, iš kurių 410 teko Altui, inžinierių šalpai — 120, neskaitant pastovios inž. arch. A. Funko, sergančio Vokietijoje paramos.

Per metus skyriui įstojo 4 nauji nariai, bet 3 išvyko kitur gyventi ir vienas buvo suspenduotas dėl nario mokesčio nemokėjimo, tad narių skaičius liko pastovus. Skyriaus nariai individualiai pasireiškė ir visuomeniniame bei kultūriniame darbe. Taip V. Izbičkas yra A. L. B-nės Bostono Apyg. pirmininkas, K. Barūnas ir J. Andrius vaidino Bostono liet. teatre, A. Treinys vadovauja skautų draugovei, šeši nariai bendradarbiauja Liet. Enciklopedijoje ir t.t. Per pastaruosius dviejus metus Bostono sk. nariai sudarė ir ALIAS centro valdybą.

Esama skyriaus narių gyvenančių ir atokiau nuo Bostono, net iki 75 mylių spinduliu. Kiekvienas susirinkimas vyksta vis kito nario bute, kartais gana tolokai, taip du paskutiniai įvykai: vienas pas S. Malinauską Andover, Mass. ir kitas pas K. Daugėlą — Bedford, N. H., su ekskursija po apylinkės modernios architektūros pastatus, asmeniškai lydin ir paaiškinant amerikiečiui architektui tų pastatų projektų autoriui.

Per pastarąjį susirinkimą (metinį), kurį pravedė K. Neortas, senoji valdyba atsistatydino ir 1956-57 metams buvo išrinkta nauja valdyba šios sudėties: R. Budreika — pirm., J. Kriščiukaitis — sekretorius ir E. Cibas — išdininkas. Skyriaus archyvas globoti patikėta J. Gimbutui.

Tenka skyriui palinkėti ir ateityje su nemažėjančia energija bei gyvu susidomėjimu aktyviai ir tampriai burtis draugėje į gyvybę pulsuojantį lietuviškąjį narvelį, kad ir nusiviestąjį taip toli nuo savo tėvišės ir neprastai savo individualumo, nesupilkėti aplinkos dulkėse, nepabirti, nepasimesti svetimos mėsės...

Vladas Adomavičius

**SIUNTINIAI
Į LIETUVĄ IR RUSIJĄ**
PER DIDŽIAUSIĄ AMERIKOS KONTININTE BENDROVĘ
J. Kamienski
JANIQUE TRADING CO.
Centras: Toronto, Ont., Canada
835 Queen St. W. Tel. EM 4-4025.
Skyriai JAV:

New York City, N. Y., 306 E. 9th St. Tel. GR 3-3470
Pittsburgh, Pa., 2013 E. Carson St. Tel. HU 1-5759
Minneapolis, Minn., 44 E. Hennepin Ave. Tel. FE 6-2330
Buffalo, N. Y., 1162 Broadway. Tel. FI 1272
Newark, N. J., 102 — 16th Avenue. Tel. BI 2-6816
Philadelphia, Pa., 725 W. Girard Ave. Tel. ST 7-1422
Cleveland, Ohio, 1029 Fairfield Ave. Tel. CH 1-5547
Chicago, Ill., 2314 W. Chicago Ave. Tel. BR 8-6780
ir 10 kituose miestuose Kanadoje ir JAV.
Pilna garantija kiekvienam siuntiniui. Dvieji savaitę pristatymas. Jūsų giminės tenai gaus siuntinį be jokių miltų.
DIDŽIAUSIA IR GERIAUSIA BENDROVĖ!

Galvojate apie...

PAVASARINĖ VALYMA?

ATSIMINKITE

HANNA'S

PAĖMIMO IR GRAŽINIMO PATARNAVIMAS NAUJAS, MODERNUS
JET-PRESSURE CLEANING

Nenaudoja šepėčių

Jet valymas yra daug geresnis, negu šepėčių valymas.

- Patyręs valymas daromas namie ar ofise
- Siuvinimas, taisymas, pertaisymas ir įdėjimas

VISAD ISEINA SVARUS IS...

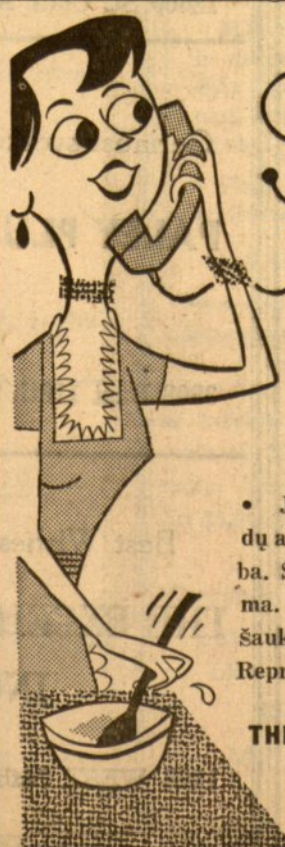
**The HANNA RUG and
FURNITURE CLEANING Co.**

Narys The National Rug Cleaning Institute

7606 CARNEGIE AVE.

EX 1-3663

Vladas Adomavičius

Stirring the Sauce?

**Pasisiekite, bet nebėkite prie savo
VIRTUVES TELEFONO**

- Jokio reikalo nėra nukreipti akis nuo puodų ar vaikų virtuvėje, kada telefonas suskamba. Su patogiu virtuvės telefonu tai įmanoma. Jų yra ir spalvotų. Lengva užsakyti. — Šaukite Ohio Bell ir paprašykite jūsų Service Representative.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

HANDY HOME EXTENSIONS
85¢ A MONTH
plus tax and installation
added one-time charge for color

CALL MAIn 2-9900

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

THE CONELLY REALTY CO.

WALTON & ALEXANDER (WALTON HILLS)

BE 2-3245

Sveikinimai ir geriausi linkėjimai visiems

THOMAS J. UNIK CO.

INSURANCE AGENCY

EVERYTHING IN INSURANCE

East 9th St. Pier Bldg.

TO 1-0200

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai

NEO MOLD COMPANY

INDUSTRIAL SAND BLASTERS

2183 EAST 18th STREET

CH 1-2225

Geriausi sveikinimai draugams ir rėmėjams

**ALLIED ELECTRIC SEWER
CLEANING COMPANY**

**R. P. Herschman Prop.
ROTO-ROOTER SERVICE**

WEST SIDE
12910 Detroit Ave.
BO 2-4500

EAST SIDE
12824 Superior Ave.
MU 1-7722

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

JOHN LARSEN REALTY

REALTORS

4169 Pearl Road

SH 1-3448

Sveikinimai ir linkėjimai visiems

CONCRETE PIPE CO., OF OHIO

OLD MILES ROAD

MO 3-8733

GREETINGS and BEST WISHES

For a Pleasant Holiday
To Our Many Friends

WIEHN'S BAKERY

12429 ARLINGTON AVENUE

GL 1-3756

For GOOD Baked Goods—See WIEHN'S

JUOKTIS SVEIKA!

Linksmos saulėtos nuotailkos įgysite skaitydami humoro ir sąlykinės žurnalo

PELEDA

Išsina kovo, birželio, rugsėjo ir gruodžio mėn. Rašykite šiandien: PELEDA, 231 Wallace Ave., S., Welland, Ont., Canada.

Prenumerata metams \$1.00 į visus pasaulio kraštus. Atskiras numeris 30 cent.

SENIAU IR DABAR

K. S. KARIUS

SLA 70 METŲ SUKAKTĮ MININT

"Užmirštama" 55 metų sukaktis

Turime du Susivienijimus — savišalpos organizacijas, kurios šiemet mini 70 metų gyvavimo sukaktį: Susivienijimą Lietuvių Amerikoje ir Lietuvių Rymo Katalikų Susivienijimą, kurie abu pabrėžia savo 1886 metais įsikūrimą. Bet nė vienas neprisimena 1901 metų gegužės 21-23 dienų seimo Wilkes-Barre, Pa., 55 metų atgal, kada senąjį Susivienijimą suplašinus oficialiai pradėjo veikti dabartiniai katalikiškas — parapijiečių ir antras, tautinis susivienijimas.

Nors tas 1901 metų 16-tas seimas buvo atžymėtas nekaltybės ir doros ženklu — rūta, tačiau buvo kovingas, privedęs tautiniai galvojančius ir šiaip nebažnytinius lietuvius prie aštraus susikirtimo su kunigų vadovaujama partija. Tos 1901 metų kovos išdavo į dabar veikia dvi paskiros organizacijos.

Dar yra gyvų to seimo dalyvių, buvusių senojo Susivienijimo veikėjų, tik nė vienas — ir nė tų Susivienijimų organai — to lemiančio 1901 metų seimo prisiminti nebando.

Senąjį Susivienijimą iki 16-to seimo paėmė savo kontrolėn kunigai, daugiau jų į Ameriką suvažiavus ir organizacijai išaugus. Jie, suvažiavę į Wilkes-Barre seimą, sudarė samokslą organizaciją užgrobtį visiškai. Savo ištikimus delegatus apkašė rūtos šakelėmis, geresniam "savų" atpažinimui. Kiti, kurie seimo atidarymo rytą atėjo į salę be rūtos šakelės, buvo aiškūs "priešai". Taip veikė "broliška savišalpos organizacija".

"Priešus", kurie buvo labai aiškūs, iš salės išvaikyti, įeigū kils riaušės (ir tam seimo rengėjai buvo pasirengę), buvo užangažuota policija.

Abi pusės iš vakaro, prieš seimą, savo paskiruose posėdžiuose buvo rengusios viena kitai kaltinimus, įtarimus, ir pasirušusios argumentus gintis. Katalikai savo samokslą surengė pačiame Wilkes-Barre. Tautininkai ir jų šalininkai buvo nuvažiavę į gretimą miestelį, Plymouth, ten ėjusio savaitraščio "Vienybės Lietuvninkų" redakcijon, kur jautėsi saugiau ir laisvesni savo strategijai sudaryti.

Kai kurie metė rūtos šakelės

Liepos 2 d. Detroite prasidėjęs SLA 49-tas dvimetinis seimas, buvo skirtas paminėjimui 70 metų tos organizacijos gyvavimo sukakčiai. Jis ėjo ta pačia procedūra: delegatų patikrinimą pirmą dieną, priėmimu arba atmetimu delegatų, kurie kaip nors neaiškiai išrinkti kuopą atstovauti.

1901 metų seime Wilkes-Barre, iš anksto numatyto planu buvo nusistatyta visus rūta apkašytus delegatus priimti, o "priešus" kiek galima apretinti, daugelį atmetant.

1900 metų seime išrinktos valdybos pirmininkas buvo kun. A. Kaupas, kuris iki prezidiumo išrinkimo 1901 metų seimui vadovavo. Visos strategijos dirigentas buvo kun. A. Milukas. Jis sėdėjo šalia kun. Kaupo ir jam visą laiką į ausį kuždėjo. Be rūtos šakelės delegatams buvo nusistatyta neduoti nei išsižioti, jų kalbančius delegatus nurękti-nukaukti, ką turėjo atlikti visi rūtuotieji delegatai.

Teisingumo ir doros principo vadovaujami, du kunigai — Jonas Žilinskas (vėliau žinomas nepriklausomybės laiku veikėjas Jonas Žilius) ir kun. Žebrius pareikalavo seimo vedėjo duoti ir priešingajai pusei kalbėti. Kaip SLA istorijoje tas momentas pabrėžiama, kun. Žilinskas, gavęs progą kalbėti, užklausk: "Na,

kodėl jūs neduodat tiems žmonėms balso? Kame čia visas reikalas?"

Rūtuotieji šoko rėkdami: "Žilinske, tylėk!"

Kun. Žebrius ant kėdės pasistojo, norėdamas virš triukšmo pasakyti savo mintis šaukė: "Kunigai, kunigai! Jūs operaciją daryt galite, šlaunį išpiaut lengva, bet kaip tas žaizdas užgydysit? Kunigai, kunigai, blogą sėklą sėjate, blogą vaisių valgysit!"

Jam kalbant, rūtuotieji pradėjo švilpti ir kaukti. Kun. Milukas sakoma, priėjęs prie Žebrio taip stuktėlėjo, kad tas vos nuo kėdės per langą neišvirto.

1900 metais išrinktas SLA sekretorius buvo tautininkas Tammas Astramskas, kurio globoje buvo organizacijos knygos. Pirmininkas ir jį buvo delegatu nepriėmęs. Kun. Žebrio stumdymo samysio laioktarui, Astramskas išsmukęs iš salės išsinešė knygas ir perdavė savo ištikimam draugui V. Ambrozevičiui, o pats vėl grįžo salėn.

Seimo prezidiumą renkant rūtuotų konspiratorių tvarka, ne pagal taisykles, kilo triukšmas, ir kun. Milukas įkvietė salėn policiją "riaušininkus" areštuoti arba išmesti. Bet kai muštynių nebuvo, policija rėkaujantiems ne vieniams nei kitiems negalėjo nieko daryti.

Atimta teisė 29 priešingosios pusės delegatams seime dalyvauti, kas triukšmą padidino, nukriaustiesiems nesutinkant nusileisti.

Taip seimas ir suiro. Tautiniai delegatai ir suspenduotieji, ir dar 14 delegatų numetę savo rūtas žemėn, išėjo iš seimo. Viso išėjo, kaip istorija sako, 44 delegatai, tarp jų ir kunigai Žilinskas ir Žebrius. Jie susisipietė kiton salėn ir ten seimą pravėdė. Šiam seimui sekretorius pridavė organizacijos knygas. Bet neapsiėję be tolimesnių nemalonumų: kunigai atsiuntė į šį seimą policiją pareikalauti organizacijos knygų ir centro sekretorių Astrauską areštavę išsivedė. Bet knygos likosi salėje, kito pašalinio delegato užsėstos ir nepamatytos.

Sekretorių išvedus areštuotą, viena moteris, kurią man teko

Pranešimas Chicagoje

(Atkelta iš 1 psl.)

vius grįžti iš laisvės į vergiją. "Tai naivi propaganda, galinti turėti tiek pasisekimo, kiek, sakykime, Hitlerio raginimas žydams grįžti į getą", palygino ministras ir iškėlė klausimą —

Kokios naujos taktikos priežastys?

Viena rimčiausių vidaus priežasčių — žmonių nepasitenkinimas. Tai privertė komunistų partiją imtis ko nors naujo. Nepasitenkinimui augti sąlygas sudarė karas. Tūkstančiai bolševikų karių buvo Vokietijoje ir kt. kraštuose. Kad ir apgriautuose miestuose, jie matė Vakarų civilizaciją. Ir ją palygino su sovietine. Kasdieniai trūkumai, politinis teroras, bausmės, bruzdėjimai stovyklose ir kt. kėlė sovietiniuose valdovuose baimę dėl ateities. Ir ypačiai po Stalino mirties, kai valdyti atėjo žmonės be stalininio autoriteto. Jie nesitikėjo nepasitenkinimo spaudimą atlaikyti senais metodais. Juo labiau, kai Maskvoje iškilo vidaus kova dėl valdžios. Ji tebeeina ir toliau.

Sovietų tikslai betgi nėra pasikeitę. Pasaulis tai žino ir todėl laiku suskato ginkluotis prieš galimą jų agresiją.

Seniai nusistovėjusi sovietų

pažinti paskiau, Dr. Joanna Baltrušaitienė, man pasakojosi pasigirdama, kad ji organizacijos knygas apgaubus savo palerina iš salės visai išnešė saugiau paslėpti. SLA istorija taip pat mini, kad vėliau į Astramsko kambarį viešbutyje įsiveržė katalikų frakcijos paskirtas žmogus, kuris pagrobęs išsinešė sekretoriaus bagažą ir ten rastas knygas. Bet už tokį įsiveržimą tas žmogus buvo areštuotas kaip kriminalistas, ir sekretoriui SLA knygas turėjo grąžinti.

Kunigų partija, likus viena, savo seimą baigė per pusę dienos, savo organizaciją pavadino "Susivienijimas Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje".

Tuo nesibaigė: vėliau, Philadelphiaje, kur Astramskas vedė SLA spaustuvę, buvo atplėštas spaustuvės užraktas ir pagrobta kitos organizacijos knygos su senojo Susivienijimo narių sąrašais. Ir tą viską kun. Milukas išsigabeno į Shenandoah, Pa. (B. d.)

politika yra ta pati: eiti visur — kur galima, mėginti visur, ir jei negalima — sustoti. Žinoma, iki naujos progos. Ir todėl, ministro žodžiais —

Nauja taktika nėra nauja.

Grįžimas į leninizmą nereiškia nieko gero ir nieko naujo. Tokių posūkių jų politikoje yra buvę. Vienas reikšmingesnių — NEP (naujoji ekonominė politika) — dar Lenino laikais sulėtino kolektyvizacijos tempą ir žengė kiek atgal nuosavybės srityje. Tą taktikos laikinį pakeitimą paskatavo to meto sąlygos, kai dabartinį posūkį diktuoja dabarties sąlygos.

Tiesa, tam tikro atoslūgio esama. Yra žymių, kad sovietų vyriausybė yra kiek mažiau žiauri. Bet šiočia tokia jos darbų kritika įmanoma tik komunistų partijos ribose. Kaitaliojami tik žmonės, bet ne santvarka. Visos laisvės ir toliau lieka panaikintos. Iš esmės viduje nieko nėra pasikeitę.

Užsienio politikoje irgi šis tas demonstruojama. Suomijai grąžinta sala, kur buvusi sovietų karinė bazė, kariavimo būdai kintant, neteko reikšmės. Austrijos rytinės dalies atpleidimas — šaltai apskaičiuotas manevras. Išsiderėta Maskvai svarbi sąlyga — Austrijos neutralumas. Šis neutralumas visiškai izoliuoja Italiją nuo Vokietijos ir palieka didelę spragą Vakarų saugumo grandyje. Tariamoms Kremliui naudingos. Bolševikai betgi nemanė geruoju trauktis iš okupuotų kraštų, kurie jiems būtini kaip bazės ateities uždaviniams. Dabar jis siekia panaudoti savo tikslams vietos sunkumus Azijoje ir Afrikoje. Į klausimą —

Ar nauja taktika turi Vakaruose pasisekimo?

— Tenka atsakyti: iš dalies taip. Naujoji sovietinė taktika migdo laisvojo pasaulio budrumą ir mažina jo sąžinės jautrumą pavergtųjų problemai. Taigi, ir mūsų laisvės bylai. Čia, pareiškė ministras, pirmoje eilėje turiu galvoje Europą. JAV visada buvo ir yra palankios tiek mūsų, tiek kitų pavergtųjų reikalui.

Mums visiems labiausia visada rūpi —

Kokioje padėtyje yra Lietuvos klausimas?

Jis nėra pasikeitęs. Nėra pasikeitęs ir galutinis mūsų tikslas — visiškos Lietuvos nepriklausomybės atstatymas. Negali būti minties apie bet kokius kompromisus: jokio tautinio komunizmo, jokio titozmo!

Sklinda gandai apie satelito statusą Lietuvai. Bet pats šis išsireiškimas netikslus. Vadina mus savo satelitais sovietai laiko laisvomis valstybėmis. Kiek jos laisvos — kitas klausimas. Bet

kaip besuprastume satelito statusą, — jis visiškai nesvarstytinas. Mūsų padėtis yra analogiška olandų ir belgų padėčiai karo metu. Ko siekė olandai ir belgai, okupuoti Hitlerio? Mes tiek pat turime teisės į laisvę ir siekiame to paties — mūsų valstybės nepriklausomybės.

Kalbant apie kitų taktikas, kyla klausimas —

Ar nereikia mums patiems naujos taktikos?

Būtina pabrėžti, pareiškė ministras, kad užsienio lietuvių visuomenė Lietuvos laisvinimui padarė labai daug. Esame tikri, jos pastangos sėkmingai bus tęsimos ir toliau.

Yra mūsų tarpe žmonių įvairių pažiūrų. Tad visiškai natūralu, kad yra ir nuomonių skirtumų. Juos turėtume lyginti šaltai. Tačiau spaudoje dažnai juntama nervinga atmosfera. Ir ta nervinga atmosfera nepatarnauja visų mūsų tikslui. "Akiavaizdoje padėties, kurioje yra tauta, ir uždavinio, kurio siekiame, kyla klausimas: ar negalėtume griebtis naujos taktikos, ar negalėtume, metę ginčus, svarstyti patį darbą Lietuvai laisvinti ir atstatyti? Aš to visa širdimi pageidauju ir prisidėsiu prie kiekvieno žygio ta kryptimi", pareiškė Lietuvos diplomatinės šefas Stasys Lozoraitis. Jo baigiamąjį sakinį — "Tikiu, Lietuva bus atstatyta!" — palydėjo tūkstančio krūtininių himno žodžiai.

Birželio minėjimas

V. Kasniūnas jam įprastu keliautojo pasakotojo žanru nukėlė klausytojus į Lietuvos žemę, į jos kaimus ir miestus, prieš 15 m. ašaromis pasrūvusius; į Pravienskių, Rainių ir Panevėžio kankinių kapus, raudonojo žvėries siautėjimo suplitus; į nykias mūsų tėvų ir brolių sodybas, artojų ir verpėjų netekusias...

Chicago šaulių klubo jaunieji scenoje pavaizdavo ramiojo Lietuvos kaimo gyvenimo suniekinimą ir nekaltų jo gyventojų trėmimą.

Iš tūkstančio krūtininių spontaniškai išsiveržė skundas į Mariją. Ir kai po gūžios giesmės gedulingoje fiolelinėje prietemoje ir vėl įsižiebė šviesos, jų spinduliai lūžo kristaluose. Tūkstančio lietuvių akių ašarų kristaluose... Tai ne tik širdies skausmo, bet ir valios ryžto atšvaitė — kovoti, kovoti ir laimėti!

Pavyzdinę antpartinio valstybingumo demonstraciją rengėjų — 18 organizacijų komiteto — vardu uždarė LNT Chicago komiteto pirmininkas A. Šiliūnas, padėkojęs svečiams ir visiems dalyviams už darnią talką. J. Paplėnas

Pataršk kaimynui
prenumeruoti
DIRVA!

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

FRANK S. DAY
COUNTY RECORDER

JOHN F. McCRONE
CHIEF DEPUTY

GREETINGS and BEST WISHES

STATE-COUNTY MUNICIPAL
FOREMAN & LABORERS
UNION LOCAL NO. 1099

PHIL MASTERSON Secretary

1651 EAST 24th STREET

CH 1-8138

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

L. J. EFFERTH & ASSOC.

REAL ESTATE

1404 East 9th Street

CH 1-2898

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
For a Pleasant Holiday

LUIKART INSURANCE AGENCY

GENERAL INSURANCE

18609 St. Clair Avenue

KE 1-4770

Geriausi sveikinimai draugams ir rėmėjams
PALEY PLUMBING AND HEATING
COMPANY

3808 East 116th St.

Call SK 1-9772

Best Wishes to Our Friends and Patrons
THE EXCELSIOR VARNISH WORKS
INCORPORATED

1228 WEST 74th STREET

AT 1-8600

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

JOHN L. MIHELICH

Attorney

And Member of Civil Service Commission

MA 1-2013

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

C. RAY BILLINGS REALTY CO.

13538 St. Clair Ave.
Euclid - Noble
Euclid, Ohio

Main Office GL 1-2508
GL 1-2505
RE 1-4800

HOLIDAY GREETINGS

CLEVELAND STATIONERY SUPPLY
COMPANY

1260 WEST 4th STREET

SUPERIOR 1-8460

GERIAUSIAS BUICK

GALI BUTI JUSŲ ŠIANDIEN

BE MENESINIO MOKEJIMO

IKI RUGPIUČIO 15 d.

ECONOMY BUICK

Jūsų geriausias prekybininkas per 48 metus
dabar duoda

Geriausį pirkinį

VISOJ SAVO ISTORIJOJ

Ateikite šiandien ir pasirinkite iš virš 70 mašinių, visokių spalvų, modelių, su priedais.

ECONOMY BUICK Co.

12550 EUCLID AVE.

GA 1-7600

Clevelande ir APYLINKĖSE

Dr. D. Degesys vėl atidarė gydymo kabinetą

Dr. D. Degesys, prieš trejus metus savo turėtą gydymo kabinetą uždarė ir išėjo specializuotis chirurgijoje. Tas studijas baigė šio mėnesio pradžioje. Baigęs studijas ir įgyjęs naują modernią mediciną reikalingą patyrimą, dabar kabinetą atidarė 6712 Superior, virš Lietuvių Banko patalpų. Telefonas UTah 1-4485. Priėmimo valandos kasdien, išskyrus trečiadienius, nuo 2-4 ir nuo 6-8 val. p. pietų.

Radio vakaras

rengiamas šeštadienį, liepos 14, Lake Shore Country Club skiriamas radijo programai paremti, kuri jau septyni metai transliuojama, remiama malonių prekybininkų ir lietuviškos visuomenės.

Radijo vakaro šeiminiškai sutiko būti P. Blumentalienė, barą tvarkys J. Eidimtas, loteriją organizuoja A. Novickienė. Maloni aplinka, graži programa ir geras orkestras tikimasi sutrauks nemažą būrį radijo bičiulių.

Gražiai parėmė skautus

Dr. N. Juškėnienė paaugojo šios vasaros Clevelando lietuvių skautų stovyklai 25 dolerius.

Dr. Kozica

su šeima, išsikėlė iš Clevelando rajono į Chicago.

Henrikas Macijauskas,

Dirvos linotipininkas, dvi savaites atostogaudamas lankosi Chicagoje, Montrealyje, Bostone ir kitose vietose.

J. Švarco automašinų taisymo dirbtuvė

dabar persikėlė lietuviams į labai patogią vieną—1254 Addison Rd. Telefonas tas pats HEnd. 1-6352

Naujoji dirbtuvė yra tik keli namai nuo Superior, važiuojant link 'St. Clair. Turėdamas įvairių mašinos taisymo darbų neužmiršk lietuvių vedamą dirbtuvę ir į ją kreipkis.

Išvyksta stovyklon

Liepos 14 d. Vytauto draugovės skautai išvyksta dviem savaitėm stovyklon. Stovykla bus už Hambden miestelio, toje pačioje vietoje, kur ir pereitais metais mūsų skautai stovyklavo.

Skiltininkai ir būrelis vyresniojo amžiaus skautų išvyksta stovyklon liepos 12 d. vakare. Stovyklai vadovaus pats draugininkas vyr. sktn. V. Kizlaitis.

Pirmasis laužas stovykloje įvyks liepos 15 d. vakare. Į jį yra kviečiami atsilankyti ir skautų tėvai.

Stovyklą lankyti galima šeštadieniais po pietų ir sekmadieniais visą dieną. Skautų tėvai ir bičiuliai sekmandieniais prašomi atvykti į stovyklą anksčiau ir čia kartu su stovyklaujančiais skautais praleisti visą dieną.

Į stovyklą vyksta 6 keliu iki Hambden miestelio ir privažiavus 608 kelią sukti kairen ir 608 keliu važiuoti Painesville link apie 3 mylias. Prie Big Creek upelio sukti dešinėn į pačią stovyklą.

Dr. J. Sukarevičius

išvyko atostogų. Aplankys Detroitą ir Kanda.

Kada reikia geros dovanos—užsuk į Dirvą

Čia rasi gražių lietuviškų kryžių, vyčių, albumų ir įvairiausių knygų.

Dirvą galite nusipirkti

pavieniais numeriais naujai atidarytoje lietuvių prekyboje — Baltic Delicatessen (6908 Superior Ave.).

Anglų kalbą pradedantiems ir gilintiems

Jūs galite naudotis mažų grupių ar privačiomis pamokomis. Taip pat ir paruošimas pilietybei. Dienos ar vakaro laiku. Susitarimui šaukite YE 2-9037.

Vienos šeimos gražus namas

8 dideli kambariai. 1334 East 81 Str. Telef. EX 1-7052.

RADIJO VAKARAS

rengiamas šeštadienį, liepos 14 d., Lake Shore Country Club (Eddy Rd. ir Lake Shore kampas),

MENINĘ PROGRAMĄ ATLIEKA

ČIURLIONIO ANSAMBLIO

VYRŲ CHORAS

Šokiai ant ežero kranto specialioj estradoj. Gros Hal Lynn orkestras. Vaisės ir gėrimai. Staliukus prašom rezervuoti iš anksto pas A. Jonaitį — GL 1-6508, A. Laikūną — CE 1-7379 ir J. Stempužį — EX 1-2296.

Visus maloniai kviečia paremti lietuviškąjį radiją.

Clevelando Lietuvių Radijo Klubas

GERI NAMAI

ofise UT 1-0323

Atstovas:

Chimes Realty

Slavų rajone vienos šeimos namas vienam aukšte. Gaso šiluma. Kaina \$8,500

Bayliss Ave. 1 šeimos mūrinis namas. 7 kamb., graržas.

VICTOR BANIONIS namuose SW 1-9568 Namų telef. šaukti nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Geras dviejų šeimų namas

4 ir 5 kambariai, 1 gaso ir ir antras anglinis pečius, 2 garažai, netoli Sv. Jurgio parapijos, Norwood gatvėje.

Šaukti po 5 val. vakaro EN 1-4046

Dviejų šeimų namas

Edna Ave. dviejų šeimų namas. 5 ir 6 kambariai. Du garažai, du pečiai. Vienas butas laisvas. — Naujai dekoruota. Šaukti UT 1-4210

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas

1254 Addison Road

Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TASYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinos dalių įdėjimas.

Visais mašinų reikalais kreipkitės į

J. S. AUTO SERVICE

Nesvarbu, ar jūs esate pėsčias, ar keleivis savo ar keno kito mašinoje. Jums svarbu žinoti apie naują Travel Accident Policy. Iki \$5,000 apdrauda tik už \$5.00 per metus.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinų apdrauda Skambikite: SK 1-2183

PAULINA MOZURAITIS, agentas

Išnuomuojami 3 kambariai

Trys dideli kambariai ir garažas trečiam aukšte. \$45.00 mėnesiui. Šaukti: EV 1-8350

Išnuomojamas kambarys

su atskiru įėjimu, viengungiu. Yra gražas. Kreiptis šiuo adresu: 444 Dandee Dr., GL 1-7767

2 šeimų namas

4 ir 6 kambariai, pilnas rusys, Edna gatvė. Šaukti EX 1-9277

DOAN WINDOW SHADE & VENETIAN BLIND MFG. CO. MANUFACTURING

AUKŠČIAUSIOS RŪSIES LANGŲ APDENGIMAI IR VENETIAN BLINDS TAUPANČIOM KAINOM.

NEMOKAMAS APSKAIČIAVIMAS MIELAI ATLIEKAMAS

10% nuolaidos su šiuo skelbimu

1187 EAST 105th ST.

RA 1-4123

DAZO IR POPIERIUOJA NAMUS

Ant. Kirkilas

Kreipkitės ir gausite geriausią patarnavimą.

7204 Donald Ave. Tel. EN 1-3844

BALTIC Supply Co.

Tiekia prekes tiesiai iš urmo sandėlių, sutauptant pirkėjui brangų krautuvės patarnavimą. Gaunami visų žymesnių firmų gaminiai. Skambinti B. Snarskiui. Tel. KE 1-0210.

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue

Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street

Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

Pradžią naujo pasaulio ir pataiga senojo

Biblijos studentai skelbia pasaulio visuotinę pabaigą pagal Sv. Rašto liudijimą. Kovos diena artinasi, tautų teismo diena artima. Pasauliui turi būti duotas perspėjimas todėl, kad Dievas nedaro nieko slaptomis. Per savo pranašą Joelio 3: 14-15-16 e. sako Jehova: šaukite apie tai tautose, skelbkite karą, žadinkite stipruolius į tą kovą, ntbraiškai vadinamą Armagedon, sunaikinimo vietą. Biblijoje Apreiškimo 16 per., 16 e.

Todėl Kristaus Jėzaus patarimas visiems geros valios žmonėms yra toks, kad jie dabar bėgtų į kalnus, kas reiškia kad jie turi atsistoti Dievo ir Kristaus bei Jo karalystės pusėje ir ta jie turi daryti visiškai apleisdami šetono organizaciją.

Tokiems geros valios žmonėms Viešpats pataria atsiskirti nuo saumylinių pasaulinių organizacijų ir nesistengti įeiti į garbės nuo žmonių nei mėginti palaikyti įstaigas, kurios priešingos Dievo karalystei. Visiems Dievas pataria atsistoti Dievo pusėje pirma neg uateis didelis prispaudimas ir vargų laikas, kuris ateis su Armagtdono kova.

Kodėl Jėzus pataria žmonėms dabar bėgti į Dievo pusę, į tą klausimą Jėzus atsako tokiais žodžiais: Matt. 24: 21 e.: Nes tuomet bus didis suspaudimas, kokio nebuvo nuo pasaulio pradžios.

Broliai ir seserys, skaitykit Bibliją, Dievo žodį.

Skelbia:

WILLIAM SHIMKUS

1110 E. 76th Street

Cleveland 3, Ohio

REMONTO DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus

16209 Arcade

Tel. IV 1-2470

BEFORE

YOU BORROW TO BUY A HOME

GET OUR LOW RATES AND HELPFUL TERMS

JUOZO KAMAČIO naujų batų parduotuvė ir batų taisymas

1389 East 65 St.

Norintieji kreiptis telefonu

šaukit HE 2-2615 tarp 7-9 val.

vakaro.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,

Cleveland 3, Ohio

Tel.: EX 1-0376

PRADĖKIT MAŽA SUMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000

3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

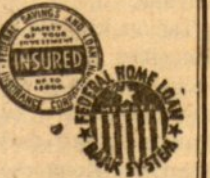
NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave.

HE 1-2498

Cleveland, Ohio

Clevelandiečiai DABAR gali pamėgti

• Vasaros VEDINIMĄ • Žiemos ŠILDYMĄ

MONCRIEF VISŲ METŲ

taisyms

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, o penktadieniais skani žuvis — nuo 10 val.

ryto iki 8 val. vakaro.

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Norėdami laisvalaikį praleisti, parengimus rengti, susirinkimus vesti ar puotas kelti — viską galite įvykdyti lietuvių namuose. Klubas ir apatinė salė naujai atremontuota ir išdekoruota suteikia daug patogumo ir malonumo jaustis savais šiuose namuose.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus atvykti ir pamatyti naujai įrengtą klubą ir salę.

Remkime savuosius namus, kad ateity galėtume dar gražiau įrengti visų malonumui.

Pilnai padengta apdrauda

HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko 1132 Summit Dr.

Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

628 Engeneer Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

ENDicott 1-1763

936 East 185 Street

KE 1-7770

Geriausios sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

ADAMS INSURANCE SERVICE INC.

General Insurance

311 Leader Bldg.

Šaukite MA 1-0494

Sveikinimai ir geriausios linkėjimai visiems

HENRY RIEMAN

PLUNMBING and HEATING

6723 Denison Ave.

OL 1-4766

GREETINGS and BEST WISHES To Our Friends and Patrons

JORDAN CAMERA & SUPPLY STORE

3802 WEST 25th STREET

SH 1-5511

DIRVA

★★★
THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Balyš GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Kas daro „šiaudinius katalikus“?

J. J. BACHUNAS, Sodus, Michigan

Pereitais metais buvo labai džiaugtasi, kad Amerikos lietuvis kunigas turėjo progą pasakyti invokaciją Jungtinių Amerikos Valstybių Kongrese. Tai iš tikrųjų mums visiems malonus dalykas.

Tačiau kitomis progomis, kur Amerikos lietuvių kunigai jau pačių lietuvių prašomi sukalbėti invokaciją savo tautiečiams ir drauge su jais dalyvaujantiems Amerikos Kongreso bei valdžios nariams, turime atsitikimų, kad mūsų dvasininkai atsisako tai padaryti.

Tokie faktai buvo rengiant Amer. Liet. Taut. Sąjungos lietuvių saskrydį Washingtono birželio 16-17, 1956. Atsisakius saviesiems, invokaciją atkalbėjo kitatautis dvasininkas.

Man nėra malonu šią istoriją smulkiau pasakoti, bet tas faktas yra svarbus ir charakteringas, kad ji būtų galima visai nutylėti ir tuo būdu sutikti, jog jis vėl ir vėl kartotųsi.

ALTS Washingtono saskrydį rengiant, dar gegužės mėnesio pradžioje buvo pakviestas ir prašytas ALTS vadovaujančių pareigūnų, kad sukalbėtų invokaciją plačiai žinomas, taurus kunigas lietuvis prelatas Jonas Balkūnas iš Maspeth, N. Y. Savo laišku ALTS pirmininkui Dr. St. Biežiui gegužės 7 dieną jis pranešė, kad mielai sutinka pasakyti invokaciją saskrydžio iškilmoms vakarienės metu birželio 16 d. ir pareiškė nuoširdžią padėką už pakvietimą.

Bet po to per sekancią savaitę kažkas pasikeitė. ALTS pirmininkas Dr. S. Biežis gavo to paties prel. J. Balkūno kitą pranešimą, kad jis aplinkybių verčiamas nuo savo pasižadėjimo turi atsisakyti...

Kokios buvo to staigaus atsisakymo priežastys? Prieš duodamas sutikimą, prelatas tuo reikalu buvo pasikalbėjęs su Amer. Liet. Tarybos ir Viko pirmininkais. Savo staliuje jau turėjo ir lėktuvo "round trip" bilietą į Washingtoną...

Ir staiga, gegužės 15 d., praneša, kad turįs atsisakyti. Kodėl taip? Ogi pasirodė, kad patyrus apie jo sutikimą, jis iš kažkur laiškais ir telefonais buvo pradėtas pulti, kad Washingtonan nevažiuotų. Iš tų pačių sluoksnių jau seniau jis buvęs kaltinamas už bendrą darbą su srovėmis.

Dabar gi buvo kaltinamas net už "bendro tautinio darbo ardyumą" (!). Pasidarė nebeaišku, kaip tokiu atveju begalima visiems įtikti... Prel. Balkūni nesinorėjo spaudoje pasidaryti "politinių futbolų". Jo nuomone, lietuviškiems reikalams jis būsiąs naudingas, jeigu, kaip ligi šiol, stovėsiąs šalia lietuviškos politikos. Jis visada esąs pasiruošęs bendradarbiauti ir aukotis lietuviškiems reikalams, bet norint išvengti įtempimų, būsią geriau pasižadėjimą nutraukti.

Kodėl toks įtempimas? Pasirodė, kad visas tas priešingumas kilęs dėl Lietuvos Diplomatinijos Sefo min. S. Lozoraičio atvykimo. Esą nepatenkintų, kad per praėjusią Vasario 16 pamaldas Romoje min. Lozoraitis ten nedalyvavęs... (Dėlko ir kodėl nedalyvavo, buvo apie tai spaudoje rašyta, tai neatkartosiu). Dabar gi Amerikos liet. spaudoje eina,

daug straipsnių prieš Lozoraitį. Tas ir sudarė blogą atmosferą. Ir taipgi "kontraversijas", dėl ko geriau esą nušalyje stovėti. Tegu bendrieji tautiniai reikalai viską nusveria...

Tos atmosferos, laišku ir telefono pokalbiais spaudžiamas ir baramas už "bendro tautinio darbo ardyumą" prelatui J. Balkūnui (kurį aš labai gerbiu) atsisakius, invokaciją saskrydyje pasakyti ALTS vardu buvo pakviestas ir paprašytas vyskupas V. Brizgys. Tas irgi nesutiko dėl laiko stokos...

Yra taip nuo seno priprasta ir, atrodo, taip nustatyta, kad jei žmogus ar žmonės kviečia kunigą maldai sukalbėti, tai kunigas neatsisako tą pareigą atlikti. Nebent būtų kokios labai ypatingos ir nenugalimos priežastys. Jeigu jis nuo to atsisakytų, tai man sunku žinoti, kokia yra, tarp kitko, kunigų pareiga. Kad rimtomis ir pateisinamomis priežastimis galėtų būti mano anksčiau paminėtos politinės lietuvių "kontraversijos" ar straipsniai laikraščiuose, labai abejočiau. Priežastimis jos gali būti, bet pabrėžiu, abejočiau, ar tai pateisinamos priežastys.

Čia kažkas maišo tikėjimo reikalus su politiniais ir tautiniais reikalais. Matyt, kad invokacijos galima sakyti sambūriuose, net jei ten yra ir aiškių ateistų, jei tik tie sambūriai yra priimtini politiškai. Bet jeigu jie politiniam lauke kam atrodo "nekošer", tai reikia kelti triukšmą, nedalyvauti ir net kaltinti tokį dvasininką, kuris sutinka atlikti savo pareigą "bendro tautinio darbo ardyumą". Tad jau pas mus labai toli politika ir partija įsiveržė į maldos sritį.

Manau, kad tai jau ligotas reiškinys, gal net sunkesnis, negu panašių atsitikimų būta Nepriklausomoje Lietuvoje ar čia Amerikoje. Mūsų lietuvių kunigai važiuoja toli į Indiją ar į pagoniškus Afrikos kraštus atlikti misijų, platinti krikščionybę, traukti laukinius prie katalikiško tikėjimo. Bet čia Amerikoje, kai žmonės, savi tautiečiai, daugiausia katalikai, kviečia ir prašo sukalbėti maldą, — tai lietuvių kunigai atsisako ar iš šalies kažkieno yra spaudžiami atsisakyti!

Maldą sukalbėti jie buvo prašomi už Lietuvą, už jos laisvę ir geresnę ateitį (ne už partiją, ar kokį asmenį, ar kokią politinę "programą"!). Jie atsisakė, jie iš šono buvo klaidinami. Kieno? Politikos ar kitų partijų, ar kitų brolių dvasininkų? Čia reikėtų kreiptis į aukštesnius katalikų hierarchijos pareigūnus, idant išsiaiškinti, kokia iš tikrųjų yra mūsų liet. katalikų kunigų vaidmuo visuomenėje ir politikoje, kiek politika čia apsireiškia ir kaip iš viso turėtų būti.

Esant tokiems faktams ir neaiškumams, nenuostabu, kad lietuvių tarpe atsiranda daug "šiaudinių katalikų" ir daug "liberalų", kurie paskui apšaukiami "bedieviais" ir blogesniais vardais. O kaip galima žmones kaltinti, kad jie tampa "šiaudinių katalikais", jeigu jie mato tokius faktus, kai politiką sudaro maišo su maldą, partijas su religiniais aktais. Atsiranda hipotetinė krizija: niekas nieku pradeda

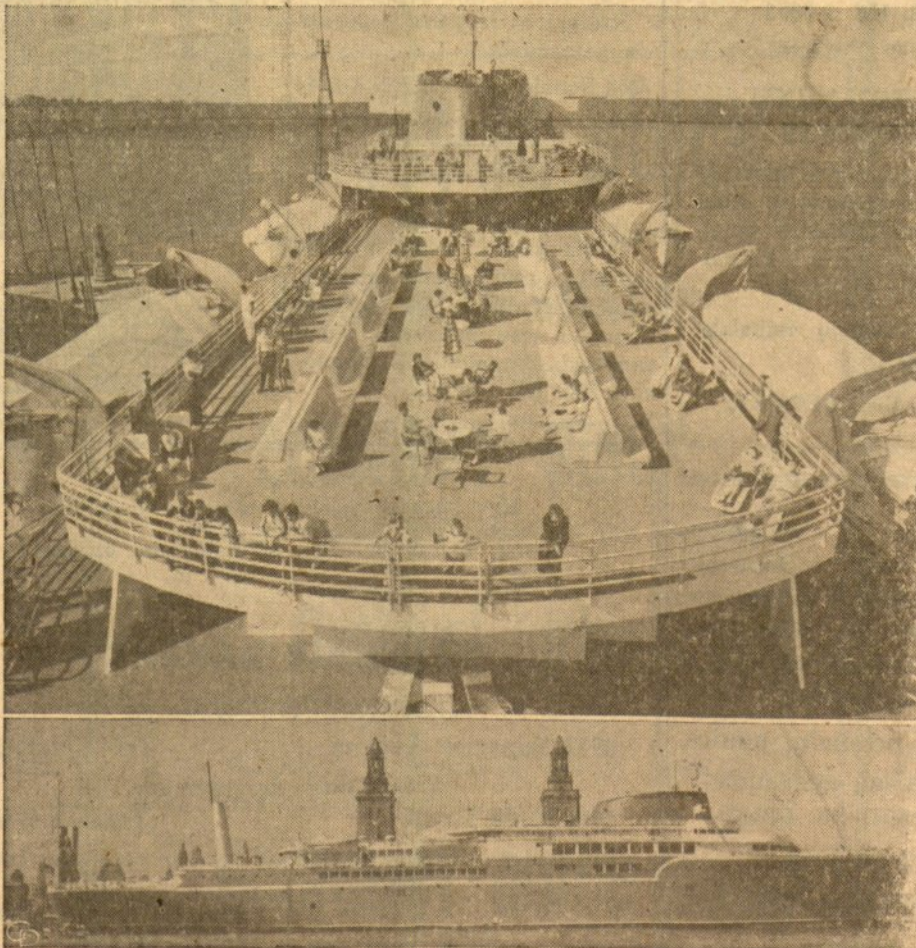
nebetikėti, niekas nieku nebepasitikti. Šventas dalykas, kaip maldą, tampa "futbolu" politinėje arenoje. Nieko iš to nelaimi politika, ir dar mažiau ką gali laimėti maldą...

Man nebuvo smagu tą temą kalbėti. Aš nebuvau ir nesu nusistatęs nei prieš kunigus, nei prieš Katalikų Bažnyčią. Mano paties vaikystė ir jaunystė Chicagoje, galima sakyti, praėjo tarp banžyčių. Jau buvau mišų patarnautoju dar tada, kai Chicagoje (Town of Lake kolonijoje) nebuvo liet. katalikų bažnyčios, o buvome prisiglaudę pas airius. Esu buvęs ir zakristijonu, paskui giedojęs šv. Cecelijos chore. Dirbau kaip Draugo reikalų vedėjas, kada jis buvo dar savaitraščiu...

Tikiu, kad man nereikia daug aiškintis dėl savo nusistatymo ar tolerancijos. Ir šiandien, pagal išgales, paremiu lietuvių katalikų įstaigas, nors gyvenu tarp amerikūnų. Per ilgus metus pripratau, tarsi lyg prie tradicijos, kad šv. Kazimiero seserys (85, kaip kada mažiau ir daugiau), kasmet praleidžia pas mane dieną ar kitą. Kaip daugeliui lietuvių tautininkų, taip ir man, šiame ir ankstyvesniame straipsnyje suminėti faktai nedaro gero įspūdžio. Neabejotina, kad ilgai niui jie daugelį katalikų atstumia nuo bažnyčios, nuo kunigų ir kartais gal pastumia dar toliau. Tai padaro juos "šiaudiniaus katalikais", o ne vieną jokiais katalikais, net priešais.

Neišmintinga tokia laikysena nei katalikų bažnyčios, nei lietuvių interesų žiūrint.

Bet, kaip matėme, tie faktai vis pasikartoja. Jie gilina prarają tarp lietuvių visuomeninių grupių, kur religijos ir maldos reikaluose nebūtų reikalo kilti kivirčams. Apie tai dar kartą turėtų rimtai pagalvoti tiek tie, kurie tuos kivirčius nori kelti, ir ypač tie, kurių ir noras ir pareiga verstų jų išvengti.

Didžiaisiais ežerais keleivius vežioti paleistas toks \$8,000,000 vertės laivas, turįs visus modernius patogumus. Nuo 1957 metų jis pastoviai kursuos tarp Clevelando ir Detroito.

A. a. Brangiam vyrui ir tėveliui

JUOZUI JARASIŅUI

mirus, žmonai Onai, sūnui Emanueliui ir dukteriai Liūdai liudėsio valandoje gilą užuojautą reiškia

Čiurlionio Ansamblis

Korporantui

EMANUELIIUI JARASIŅUI,

jo tėveliui Juozui Jarašiūnui mirus, ir liūdinčiai Jarašiūnų šeimai gilą užuojautą reiškia

Korp! Neo Lithuania

A. a. JUOZUI JARASIŅUI MIRUS,

jo žmonai, sūnui ir dukteriai reiškiamė gilą užuojautą.

K. Mažonas jr. ir šeima

JUOZUI JARASIŅUI

mirus, jo žmonai Onai, sūnui Emanueliui ir dukteriai Nijolei reiškia gilą užuojautą

K. ir J. Vėlyvių šeima

Dėl tauraus lietuvių

a. a. JUOZO JARASIŅONO mirties, jo mylimiesiems

žmonai Onai, sūnui Emanueliui, dukteriai Liūdai, broliui Petriui nuoširdią užuojautą reiškiamė ir kartu liūdime

Fabiko
Lietuviai bendradarbiai.

A. A.

JUOZUI JARASIŅUI

mirus, jo šeimai ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Zigmantas Jankus

Sesci

LIUDAI JARASIŅAITEI,

netekus brangaus Tėvelio, reiškiam gilą užuojautą ir kartu liūdim

Clevelando Neringos Skaučių Tuntas

Buv. Korp! Filiae Lithuaniae narei-kolegei

A. ŠABANAVICIŲTEI-KUKUČIONIENEI,

jos vyrui Vladiui Kukučioniui mirus, reiškia gilą užuojautą

Korp! Neo Lithuania Detroito padalinys

Mirė Juozas Jarašiūnas

Ziaurios ligos iškankintas, liepos mėn. 3 d. mirė, buvęs Kretingos Miškų Urėdijos šventosios girininkijos, ilgametis girininkas a. a. Juozas Jarašiūnas. Paliko liūdinti žmona Ona, sūnus Emanuelis, duktė Liūda, brolis Petras ir Lietuvoje sesuo su šeima.

Velionis yra gimęs 1906 m. sausio mėn. 27 d., Meškalaučio km, Joniškėlio valsč., Biržų apskr., ūkininkų šeimoje. Nelengvi jam buvo gyvenimo keliai. Mokėsi šiaulių gimnazijoje, kurią baigęs stojo į Panevėžio miškininkų mokyklą ir ją baigęs 1926 m. liepos mėn. 1 d., tuojaus paskiriamas į Kretingos Miškų Urėdijos Platelių gimninkų girininku. Po metų tarnybos pašaukiamas atlikti karinės prievoles. Tarnauja 5-tam p. D.L.K. Kėstučio pulke. Pasizymi darbštumu, sąžiningumu, drausmingumu. Į tai viršininkai atkreipia dėmesį ir nori velionį palikti viršstarnybiu, bet pamėgęs miškininko darbą, kariuomenėje nepasilieka, išėina į atsargą jaun. puskarininkio laipsniu.

Vėl grįžta į minėtą miškų unėdiją Darbėnų girininkiją girininku, po kelių tarnybos metų toms pačioms pareigoms nukeliamas į šventosios girininkiją, kur ištarnauja 11 metų ir iš čia, užėinant raudonąjį siaubui, apleidžia brangią tėvų žemę, Lietuvą. Jo didžiausia svajonė visuomet buvo, kad tik sugrįžus į

numylėtą Tėvynę. Deja, tie troškimai neišsipildė...

Buvo aktyvus šaulių Sąjungos ir Vilniui Vaduoti Sąjungos narys ir pareigūnas. Sunkias tremtinio benamio dienas praleidęs Vokietijoje, su mylima šeima 1949 m. spalio mėn. 19 d. atvyksta į šį kraštą, kur sekmingai pradeda kurtis. Buvo šalto, ramaus būdo, nuoširdus žmogus. Labai troško gyventi ir net paskutinėmis gyvenimo valandomis kūrė ateities planus. Didelio būrio artimųjų, bičiulių ir pažįstamų, liepos mėn. 7 d., palaidotas Kalvarijų kapinėse Atsisveikinimo žodį bendradarbių vardu tarė P. Balčiūnas. Tavo, Juozai, norai ir svajonės neišsipildė. Tave priglaudė, nors ir svetinga, bet svetima žemė. Ilsėkis ramybeje.

jv.

HOLIDAY GREETINGS
AND BEST WISHES

WILSON and CO.
INSURANCE

11800 SHAKER BLVD.
Call WY 1-5800

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends
For a Pleasant Holiday

DON McCULLAGH
CHEVROLET CO.

SEE THE NEW 1956 CHEVROLET

THE FINEST EVER BUILT

1258 East 105th St.

CEdar 1-7060

Best Wishes to Our Friends and Patrons

HODELL CHAIN DIVISON.
NATIONAL SCREW &
MFG. COMPANY

MAIN OFFICE AND PLANT

2440 East 75th Street

EN 1-2650

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

S. W. SELKER REALTY CO.

1779 South Taylor Road

FA 1-3931